

EPERJESI LAPOK

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 12 K., félévre 6 K.,
negyedévre 3 K. — f. □□□
Hirdetési díj: Háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 30 fillér;
többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilvánt.: minden sor 40 fillér.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, ... az Eperjesi Magyar
Védőegyletnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának
... hivatalos közlönye. ...

□ Szerkesztőség és kiadóhivatal: □
KÓSCS ÁRPÁD könyvnyomdája Eperjesen
Fő-utca 59. sz.

≡ Felhívás előfizetésre! ≡

Az EPERJESI LAPOK

politikai • társadalmi • közgazdasági,
közművelődési s szépirodalmi hetilap

■ előfizetési feltételei: ■
Egész évre 12 kor.
Félévre 6 »
Negyedévre 3 »

≡ Kedvezmény. ≡

Az EPERJESI LAPOK tisztelt előfizetői :: a

SÁROSVÁRMEGYEI KALAUZ

legújabb, 1910. évi kiadását, 356 oldal terjedelemben, Sárosvármegye térképével és Eperjes város :: **3 koronáért** szerezhetik meg — a meddig a készlet tart.

Boldog Karácsony ünnepet!

Karácsony ünnepe . . . a romlatlan, naiv lelkek, a gyermekek örömnapja.

Karácsony ünnepe . . . a családi boldogság ünnepe, a családi összetartozás és kölcsönös szeretet legeszményibb napja.

Karácsony ünnepe . . . öt világrészben, nagy és kis nemzetek örömprepesve várt, fény-sugaras napja, mely feledtet társadalmi, faji és politikai ellentéteket és villongásokat.

TÁRCZA.

Két karácsony.

Írta: *Hóinka Tivadár.* Chicago, Illinois állam.

Néma, komor aczél-paloták alatt,
A mikbe a vígság tán csak hálni jár,
Köszegélyű, villanylángos utcákon
Rongyban, selyemben zajlik az ember-ár.

Üzi, hajtja a vágyak tűzkorbácsa,
A szívnek, a vérnek lángjaiból font,
Üzi, hajtja a létnek jégostora,
Lélekfontó, agydermesztő kenyérgond.

Vad tivornyát ül az utcálarma,
Mint hogyha a világ
Nem Jézusra, Belzebubra várna.

Kicsiny falu
Ott valahol szép Magyarországon,
Olyan, mint a
Földre leszálló, égi, fehér álom.
Hóruháját angyal-kezek
Jégvirágból szőtték,
És rája az Isten nevével
Csillagtűzzel tűzték.
Apró házak ablakából
Mosolyog a mécsény,
En Teremtőm, hogy odabenn,
Mért nem lehetek én.
Méla csendet ének szava
Lágyan üzi széjjel . . .
Akárcsak a Jézusváros
Betlehemi éjjele.

Kivételes nap, mely egy percze letéti a fegyvereket és önkénytelenül is békét parancsol . . .

Azért a béke és nyugalom legszentebb napja. A békeé, melyet égiek hirdetnek a földnek s mely után a fáradt Emberiség évezredek óta epedve sóhajtoz.

Karácsony ünnepe . . . egy új korszak pirkadó hajnala. Titokteljes nap, melyet ködös századokban ihletett próféták jósólnak előre és készítenek elő, égből szálló angyalok hirdetnek az ámuló világnak . . .

Karácsony ünnepe . . . az az égből szállott varázshatalom, mely hivatva van megváltoztatni a föld régi képét s mindent újjá alkotni a közös emberiség boldogítására . . .

Csodás nap, melynek hatása — a századok haladtával — bár lassan, de mégis mindszélesebb gyűrűkben bontakozik ki és felismerhető öt világrészen át . . .

Igen, ez az a nap, mely a Világtörténetet kettéválasztja s a régi szolgaságot új szabadsággal készül felváltani . . . Úgyde vajjon ül e az emberiség igaz karácsony?

Nem! Csak szórványosan.

Még nem hatolt be a lelkekbe, a szívekbe, az elmékbe ez ünnep jelentősége, lényege és szelleme.

Nem hatolt be, mert mi magunk álljuk útját, hogy behatolhasson.

S nem is hatolhat be mindaddig, míg a földreszállt Kisded szellemében mi is újjá nem születünk a szeretet jegyében . . . Míg a szeretet gyökeret nem ver szíveinkben s nem lesz minden gondolatunk, érzésünk és cselekvésünk rugója, mozgatója.

Amerikai emlékek.

Írta: *dr. Hóinka Tivadár.*

Ambrúzs István bátyánk és a költészet.

Hősünkről egyelőre elég annyit tudunk, hogy szénbányász egyik west-virginiai bányatelepen, és, hogy *bátyánk*. Mert ez a tipikusan magyar szó nemcsak az éltebb kort jelöli meg, hanem pillantást enged egy derék, becsületes, jólelkű magyar ember lényébe is. (A magyaron kívül ugyan melyik nyelv képes ily bravúrra?)

A többi elmondja nekünk ékes amerikai-magyar stílusban ékes ortografiával írt, következő levele:

«Dicsértessék az Jézus Krisztus, kívánom, hogy ezen pár sor írásom tanája frissj egészségben az tisztelt szerkeztő urat.

Tisztelt szerkeztő úr!

Mivelhogy az *majnákn bestappolt* (értsd: bányánk beszüntette az üzemet), vagyon értekezésem az írástudományra is. Egy igen jó hangzatú *költészetet* konfundáltam és kérem, hogy írja ki az újságjába az sajátkezü nevem aláírásával.

Ihol van la

A *hasárol*.

Lement a nap. De csillagok

Nem jöttek. Sötét az ég,

Közel- s távolban semmi fény nincs,

Csak mécsvilágom s honszerelmem ég.»

És következtek nagy Petőfink csodaszép költeménynek szóról-szóra, betűről-betűre elsajátított strófái.

A vers alatt óriás betűkkel: *Stephan Ambrúzs.*

— Ambrúzs István bátyánk — állapítottam meg ne-

E szent égi viláosságának: a vallásnak, az erkölcsnek, a tudománynak és ezek hatásainak kell érvényesülniök, hogy az újjászületés az egész vonalon megvalósuljon. Az egyesben, a családban, a társadalomban.

Ámde ily tisztultabb erkölcsi érzék és termékeny szeretet nem fogamzhatik oly szívekben, hol nincs alázat, nincs szerénység, ön megtagadás, igazságszeretet, szóval a legteljesebb önfegyelmzés.

Ha boldog karácsonyt akarsz tehát ülni, tisztítsd meg szívedet az önzéstől, a szenvedélyektől, a főnhéjazástól, a hamisságtól, a szeretetlenségtől.

Igy foghatsz ünnepelni vidám, boldog karácsonyt azokkal az egyszerű, együgyű, természetes, naiv és mégis vonzó kisdedekkel, kikről az Üdvözítő maga mondotta, hogy övék a mennyek országa.

S ha Te ily karácsonyt ülsz s Veled milliók és új milliók . . . akkor kezdődik majd a nagy család: az Emberiség boldogító karácsonya.

Agoston Károly.

Néhány szó a tisztviselői telep kérdéséhez.

Írta: *Hevesbáthory László.*

Tisztviselői telep alapítása iránt eddig Eperjesen, tudomásom szerint, három ízben indult mozgalom, s legutóbb Perényi koll főgimn. tanár tett kezdeményező lépést. Sajnos, nincs semmi reményünk arra, hogy, mint az előző három, úgy ezen legutóbbi mozgalom is, eredménnyel végződjék.

Nem fog eredménnyel járni pedig azért, mert daczára, hogy a tisztviselői-karban megvan a vállalkozási szellem s az áldozatkészség, de a mai mostoha viszonyok s változott körülmények úgyszólván lehetlenné teszik egy ily üdvös eszme kivitelét. Lehetlenné teszik pedig azért, mert az állami, a megyei, a városi tisztviselők, tanítók, tanárok stb., szóval a leg-

vetésbe törő kétségbeeséssel — *plagizál*. Minden kétséget kizáró, jámbor, együgyű módon, lehetetlen naivsággal. Még azt is hozzágondoltam, hogy szemtelentül, de ezért a gondolatért, ugyancsak gondolatban, bocsánatot kellett kérnem «Stephan Ambrúzs»-tól, midőn elolvastam levelének utolsó passzusát:

«Ezt az igen jó hangzatú költészetet *Petőfi úrnak* az díszkönyvében felfedeztem.»

Ambrúzs István bátyánk tehát nem plagizált, csak épp hogy *felfedezte* — *Petőfit*.

«A bor.»

Amerikát nem ok nélkül nevezik a *günékracia*, az *asszonyuralom* hazájának. Nincs a földkerekségnek oly népe, mely a nőket oly mély, őszinte, gyakran szervilis tisztelettel venné körül, mint az amerikai. E földrészen a nőknek hódolattal határos, nagy tiszteletre oly *unwritten law*, meg nem írott törvény, melynek a férfiak nem *lovagias kényszerből*, hanem velük született *jóérzésből* hódolnak.

Tudnunk kell ezt, hogy megértsük az alábbi, nem nagyon érdekes, nem is túlságosan mulatságos, de annál jellemzőbb esetet.

A clevelandi *Hungarian Selfculture Association* (Magyar Önképzőkör) műkedvelői *Gárdonyi Géza* bájos falusi történetét, «A bor»-t adták elő, s az előadás rendezői néhány angol újságíró és magyar-barát amerikai meghívásával gondoskodtak arról, hogy ez eseményről a bennszülöttek is tudomást szerezzenek.

Felvonások után aztán dr. *Baracs Henrik*, a kör azon időbeli elnöke, hűségesen elmagyarázta az amerikai

több fix-javadalmazású tisztikar (valamint az altisztek és szolgálók) e dologban sehonnán, senkitől nem remélhetnek könnyítést, segítséget, teljesen magukra vannak hagyatva, s mint az alábbiakból kitűnik: tisztviselőtelep alapítása ma a tisztviselői-kar fogalma alá eső minden fix-javadalmazású embereknek erejüket meghaladó feladat.

Ezelőtt (értem ezalatt az 1903—1904. évek előtti időt) a tisztviselői telepek létesítésének legnagyobb akadályát az ilyen ügyekkel foglalkozó intézetek (bankok, társulatok) hiánya volt. Alig volt egy-két számbavehető társaság, az is meglehetősen súlyos feltételeket szabott.

Később, 1903. és 1904. években a tisztviselői illetmények (átlagosan véve) mintegy 20—30 százalékkal emelkedtek, közöttük a lakpénzek is. Szaporodtak az olyan társulatok is, amelyek tisztviselői telepek finanszírozásával, sőt egyáltalában teljes előállításával is foglalkoztak. Föltételeik nagyjából nem is igen változtak. Tehát mindinkább meg lett volna a mód és anyagi föltétel arra, hogy a tisztviselők maguknak állandó otthonot teremtsenek.

Mind több helyütt s mind sűrűbben kezdenek — főként nagyobb tisztviselői központokban — foglalkozni a tisztviselők tisztviselő-telep létesítésével. A rohamosan változott viszonyok majd meg valósággal kényszerítik a tisztviselői-kart, hogy ezen, legalkalmasabb módon, igyekezze mindinkább súlyosbodó helyzetén segíteni. Ugyanis a tisztviselői lakpénzek 20—35%-kal való fölemelése maga után vonta a lakbérek 35—50%-os emelkedését. Fél évtized alatt a lakbérek oly magasra emelkedtek, s mostanában is folytonosan annyira emelkedőben vannak, hogy a tisztviselők s a fix-javadalmazással bírók lakpénze a lakásokért kivetett bérnek messzire alatta marad. Átlag 8—12 évre lehet tenni azt az időszakot, a melynek elteltével a tisztviselő lakpénze szerény méretekben emelkedik, míg a lakások bére ennyi idő alatt körülbelül 50%-kal nőtt.

Kénytelen tehát a tisztviselő a megélhetésre és családfenntartásra szánt javadalmából jókora, sokszor pár száz koronányi összeget kiszakítani és lakpénzéhez pótolni.

Víziesen tenné, csak hogy közben a megélhetési viszonyok is nagyot változtak.

Az élelmiszerek, a ruházat stb. árai az általános fizetésrendezés óta 40—50—60%-kal, sőt némely cikkek árai 100%-kal is emelkedtek, míg az illeti mények mindössze is 20—35%-kal. Ezenkívül a ma életviszonyok a családostól nézve valósággal abszurdummá tették, hogy pusztán tisztviselői javadalmazásából képes legyen kijönni. Még ha a legszerényebben él is, a társas élettől teljesen visszavonul, családja női tagjainak ruházatkölségei miatt, az örült divat következtében (mert hisz' az árral szemben úszni lehetetlenség, elmaradni meg nevetségesség, vagy lenézés) javadalmazása akkor is kevésnek bizonyul.

Szóval tisztviselői illetményei pusztán a megélhetés és ruházatkölségeire is kevésnek bizonyulnak, honnan vegye hát a lakásbérehez szükséges pótlást? Vagyona vajmi kevés tisztviselőnek van; mellékjövedelem után nézett hát a legtöbb. S azt meg viszont meglehetősen kevesen tudtak szerezni, azt is vagy keservesen kell megszolgálni, vagy testük, szervezetük s

vendégeknél, hogy hát voltaképpen mit is láttak és hallottak ők.

Az amerikaiánusoknak szörnyen tetszett a darab és az előadás. Egészen addig, a míg a bornemissza hős, felesége unszolására iszik, elázik és — ellátja a felesége baját. Ekkor *judge Sullivan*, a bírói-karnak egyik tekintélyes tagja, felkel helyéről s nem törődve a feltűnéssel, kezét búcsúzóra nyújtja az elnököknek:

— Good bye, Doctor. Nekem már elég volt...

Majd oly hangon, melyből fojtott bosszúság és mélyeség lesajnálás szólt, még ezt kérdezte:

— Hát önök verik az asszonyaikat?

Hasztalan volt minden magyarázat, minden rábeszélés. *Judge Sullivan* hallani sem akart többet arról a nációról, a mely *veri* az asszonyát.

Egy csók ára.

Cleveland Perry Hall-jában, a Zrinyi-Egylet egyik jelmezes estéjén, virágáruháznak öltözött, csinos, szőke magyar lány közeledett felém s mosolyogva kínálta virágait:

— Pompás székfűk, illatos rózsák... Vegyen, uram.

— Virágot — szóltam kötekedve — nem veszek, de egy csókot *vennék*...

— Hja, — felelt a lány — az én csókomnak nagy az ára.

— Mégis mennyi? — kíváncsiskodtam, bár készen voltam a szokott válaszra, hogy *egy karikagyűrű*.

— *Egy dollár*, — hangzott a váratlan felelet.

csaladjuk sányli meg. A zöm az lassankint egyre jobban merül az eladósodás hinárjába.

Ily szomorú viszonyok közé jutva, egyre hangosabban és gyakrabban hallatszottak az elégedetlenség, a keserűség s a tehetetlenség feljajdulásai.

Egy-két erősebb akaratú és jobbszándékú tisztviselő végre is, sarkalva részint a saját nyomasztó helyzetétől, részint ösztökélve a tisztviselőtársai panaszaival s saját nemes ambícióitól, megpróbálkozott kiemelni a tisztviselői-kart sanyarú helyzetéből.

Kerestek egy Archimedesi pontot, mely támpontja legyen akciójuknak.

De — minden próbálkozásuk, minden jószándékuk, minden vasakaratauk hiabavaló volt.

Elsősorban is — itt főként városunkról beszélek — telek vajmi kevés volt tisztviselői telep céljaira; a mi volt, vagy nagyon távol esett a várostól, vagy pedig túlmagasra verte árát a spekuláció.

Másodsorban meg a telep-alapítást finanszírozó intézetek szabtak fölülte súlyos feltételeket: hosszú amortizáció, magas kamatláb, drága életbiztosítás, egyetemleges felelősség stb.

Kifáradva, elkedvetlenedve hagyták abba akciójukat a kezdeményező többszöri próbálkozás után. A tisztviselői-kar tehetetlenül vergődött, panaszkodott és sülyedt tovább az eladósodás örvényébe.

Ily viszonyok között már-már kétségbe kezd esni a tisztviselői-kar. Kétségbeesésre főként itt Eperjesen van ok, a hol tán rosszabb a helyzet, mint akárhol máshol. Alig van 25—30, igazán tisztviselőhöz illő s egészséges lakás, de azokért meg 1000—1200 kor-t kell fizetni, holott a XI—VIII. rangosztályba sorozott tisztviselői-kar átlagos lakpénze még a 800 koronát se üti meg. Százakra megy ama tisztviselők, altisztek, szolgálók száma, kik családjakkal nedves, sötét, apró lyukakkal álló lakásokban kénytelenek meghúzódni, tűrni a rettenetes lakásinséget. És még ezek a nyomorúságos lakások ára is meghaladja a lakpénz összegét, mivel a minisztérium a lakpénzek rendezése alkalmával Eperjes várost a hivatalos lak-összeírás folytán igen alacsony lakpénz-osztályba sorozta. S míg a katonatiszteknek biztos reményük van lakpénzüik ismételt emelésére (a mi viszont ismét csak károsan fog hatni a tisztviselőkre, mert ismét csak növelni fogja a lakásdrágaságot), addig a tisztviselőknél semmi reményük sincs helyzetük szanalására.

Nemrégén a Fischgrund—György—Hübschman konzorcium terjesztett a tisztviselők elé egy aránylag elég kuláns tervet tisztviselői telep építésére. Azonban e tervnek egy nagy bökkenője volt, hogy minden egyes embertől 2000—4000 korona készpénz előleges lefizetését követelte. Kiáltó, szinte a tisztviselői-kart gúnyoló föllevés ez; hiszen inkább találhatnak ma negyven, 2000—4000 korona adóssággal küzködő, mint felényi ugyanannyi vagyonnal bíró tisztviselőt.

Perényi koll. főgimn. tanár hívta fel legutóbb a figyelmét a tisztviselői-karnak egy bank ajánlatára, egy általa egybehívott értekezleten. Sajnos, az egybehívás elhamarkodott volt, mert a kezdeményező semmi konkrét ajánlatot nem tudott előterjeszteni. A mennyi a homályosan érthető és csak vázlatosan meg tudható föltételekből kiderül, ezen mozgalom sem igen lesz célravezető, mivel az egyes építetőkre háramló teher (úgy a biztosítás, mint az amortizáció) fölülte hosszú ideig tartó és aránytalanul magas.

Igen-igen sok helyütt próbálkoztak már tisztviselői telep létesítésével, főként a legutóbbi időben. És — sehol sem olvastunk arról, hogy bárhol is létesült volna újabban.

Nem is fog, míg a tisztviselők egyedül a saját erejükre lesznek utalva.

Tisztviselői telep létesítésének ma már csak egyetlen föltétele van s éppen erre akarom fölívni a figyelmet, mint egyedüli kiinduló-pontra. Minden egyéb próbálkozás hiabavaló lesz.

Budapest főváros, több város és vármegye, maga az állam is százezreket, milliókat áldoznak munkáslakásokra. Csak éppen tisztviselőlakásokra sehol sem.

Azaz igenis. A vasutak és bányavállalatok már régesrég belátták annak szükséges és üdvös voltát, hogy alkalmazottaik részére való tisztviselő-telep építéséhez ne csak erkölcsileg, de anyagilag is mennél nagyobb mértékben hozzájáruljanak.

Hát az állam?

Az is. Csak hogy az már különbséget tesz tisztviselő és tisztviselő között. A bányászati, erdészeti és gyárállalati, meg vasúti állami tisztviselők részére való lakásépítésre milliók vannak fölveve minden évben a költségvetésbe. Az állam ipari vállalatainál alkalmazott tisztviselők részére majdnem mindenhol telepek létesítettek, a hol vagy természetbeni lakást kap a tisztviselő, vagy lakáspénze fejében át is veheti a lakást tulajdonjoggal. (Mint például a diósgyőri vasgyárnál.)

Csodálatos. Az úgynevezett «állami tisztviselők», a tanítók, tanárok stb. éppen úgy az államot szolgálják, mint az államnak másnemű ügyeit intéző erdészeti, vasúti, gyári, bányatisztviselői. Miért tesz hát különbséget közöttük? Miért menti meg emezeket a mai élet egyik legkeserveesebb gondjától: a lakás gondjától? Miért ad ezeknek az elégtelen lakpénz helyett tiszt és illő lakást, miért segít ezeknek, ha saját fizhelyet akarnak szerezni? Míg a többi, tisztviselő $\frac{1}{4}$ részét hagyja vergődni, kínlódni, eladósodni a mindenképpen, mindenkor és mindenhol elégtelennek bizonyuló lakpénz mellett.

Éppen ezért, ezen körülményekre támaszkodva teszem meg indítványomat.

Nézetem szerint legcélravezetőbb eszköz ez lenne:

Indítsunk országos mozgalmat aziránt, hogy az állami költségvetésben minden évben vétessék föl bizonyos összeg, például 1—2—3 millió korona tisztviselői telepek építéséhez való hozzájárulás címén. Még azt se kívánjuk, hogy — miként az állam a munkásházakat építeti — az állam építtesse a telepet magát; hanem, hogy a hol a tisztviselők a maguk erejéből tisztviselő-telepet akarnak építeni, járuljon hozzá az állam például a telkek árával (a mit a tisztviselők legnehezebben bírnak megtenni), esetleg erkölcsi, vagy egyéb anyagi támogatással ezenfelül. Egy-egy ilyen telep létesítésénél az állam nem áldozna többet, mint 70—100,000 koronát, holott egy-egy munkástelep építésénél, avagy pl. a diósgyőri vasgyárnál tízszerannyit is áldozott 2—3 millióból néhány év alatt az egész ország minden nagyobb városában lehetne ekként tisztviselő-telepet létrehozni és egy több százezernyi embert számláló, egy, a nemzet gerinczeit képező társadalmi szövet kiemelni nyomorúságos helyzetéből és a fölterthatatlan eladósodástól megóvni.

Arra már késő az idő, hogy az 1911. évi költségvetésben ejtessék mód ezen terv megvalósítására, de arra éppen nem, hogy ilyen cél érdekében minden eszközt megmozdítsunk.

Sok olyan képviselő van, a ki a tisztviselők érdekeit mindenkor szívesen szóvá tette, még több, a ki a tisztviselői-karnak sokat köszönhet.

Kérjük föl képviselőinket, hogy úgy a miniszterek, mint az országgyűlés előtt tegyék szóvá ezen kérdést, vessék latba befolyásukat aziránt, hogy ha már a munkásokat s tisztviselőket egy részét segíti a lakásnyomorúságot elviselni, segítsen azon néhány százezer alkalmazottján is, a kik már önérejükben sokszor próbálkoztak sorsukon javítani, de a mostoha viszonyok folytán mindig hiába.

Csakis az állam erkölcsi és főként anyagi támogatása vezethet célhoz — a mit bizonyít számos mozgalom megfeneklése (tekintsünk csak Kassára!) —, mert más a mi érdekünk, s más a mi bőrünkre spekuláló parcellázó- és építetők-vállalatok érdeke is.

Van városunkban elég megfelelő állású és erős akaratú, energikus, agilis tisztviselő; vegyék kezükbe a dolgot, indítsák meg az általam kontemplált irányban a mozgalmat. Nem tíz-húsz ember fog mögöttük tömörülni, mint az eddigi mozgalomnál, de az állandó javadalmazásból élők egész serege, s bizonyos, hogy föllépésük visszhangot fog kelteni az országban mindentűt s hasonló mozgalomra fog serkenteni.

KÖZIGAZGATÁS. Vármegyei közgyűlés.

Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága *Semsey* Boldizsár főispán elnöklésével december 23-ikán tartotta rendes évnegyedi közgyűlést.

Az elnökölő főispán a közgyűlés megnyitása után, törvényadta jogánál fogva, dr. Praesenszky Sándor héthársi, dr. Tóth Miklós bártafi ügyvédek, dr. Hartmann Imre eperjesi gyakorló-orvost vm. tb. t. alügyészekké, illetve vm. tb. t. járási orvossá kinevezte.

Ezután *Tahy József* vármegyei alispán emelkedett szólásra s a közgyűlés engedelmevel napirend előtt szép szavakkal emlékezett meg azon örvendetes tényről, hogy Ófelsége a király legmagasabb figyelmé törvényhatóságunk két kiváló tagja felé fordult. E két kiváló tag dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t., a képviselőház és a M. T. A. elnöke, s dr. Vályi János v. b. t. t., az eperjesi görög-szertartású katolikus egyházmegye püspöke. Mint ezen örvendetes tényről lapunk más helyén részletesebben is megemlékezünk, Ófelsége a törvényhatósági bizottság e két kiváló tag I. osztályú vaskoronarenddel tüntette ki. Javasolja az alispán, hogy a vármegye közönsége e feletti örömet jegyzőkönyvileg örökítse meg s dr. Berzeviczy Albertet feliratilag s dr. Vályi Jánost testületileg üdvözölje. — A közgyűlés közlekedésével egyhangulag magáévá teszi az alispán előterjesztését.

Ezután következett a napirend tárgyalása.

Az állandó bíráló-választmány bemutatja a legtöbb adót fizető bizottsági tagoknak 175 rendes- és 20 póttaggal 1911. évre egybeállított névjegyzékét. Az igazoló-választmány által egybeállított névjegyzék több érdekelt részéről megfelelőzetve, a bíráló-választmány a következő felebbezéseknek adott helyt, illetve a következő bizottsági tagokat vette fel pótlólag a véglegesen egybeállított névjegyzékbe: Maléter Árpádot, Bleier Józsefet, Petricskó Jenőt, Kolossy Miklóst, Barts Emilt, Eger Samut, Ilykovicz Adolfot rendes-tagokul, s Maléter Gyulát póttagul. — Az ekként végleg megállapított névjegyzék elfogadja és a vármegye hivatalos lapjában közzétenni rendeli.

Majd a vármegyei igazoló-választmány teszi meg előterjesztését a megejtett bizottsági tagválasztások igazolása felől. Bejelenti, hogy a somosi és a szemelnyei kerületben Gajdits Method eperjesi lakos, püspöki titkár választatott meg és a megválasztott bizottsági tag a szemelnyei kerület mandátumát tartja meg s így a somosi kerületben új választás kiírása vált szükségessé. A közgyűlés az igazoló-választmány határozatát tudomásul veszi s a somosi kerületben megejtendő választás határnapjául december hó 30-ikát jelöli meg.

Ezt követte a különféle vármegyei bizottságok megalkotása.

Majd dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t. köszönő-iratát olvasták fel a képviselőház elnökévé történt megválasztása alkalmából való üdvözléséért, melyet lapunk hasábjain egész terjedelmében volt alkalmunk közölni. A vármegye közönsége jóleső érzéssel vette tudomásul a köszönő-iratot.

Majd tárgyalás alá került Eperjes sz. kir. polgármesterének f. évi október hó 24-ikén 4056/1910. sz. alatt kelt előterjesztésével bemutatott, dr. Schmidt Gyula és társai által megfelelőzetett ama képviselőtestületi határozat, mely szerint a városi képviselőtestület dr. Baán Achill eperjesi ügyvéd és képviselőtestületi tagnak a városi tiszteletbeli főügyési címet adományozza. Zaborovszky Béla, dr. Schmidt Gyula bizottsági tagok és Tahy József alispán hozzászólásai után a vármegye közönsége Eperjes sz. kir. város ezen határozatát, dr. Schmidt Gyula és társai által közbevetett felebbezés folytán felülvizsgálat alá vette s megsemmisíti. Meg kellett semmisíteni, mert a községek rendezéséről szóló 1886. évi XXII. t. cz. nem ruházta fel a községek és rendezett-tanácsú városok képviselőtestületeit azon jogkörrel, hogy tiszteletbeli tisztségviselői állásokat szervezhessenek, illetve, hogy tiszteletbeli állások címeit adományozhassák.

Ezen álláspontot igazolja a m. kir. belügyminisztériumnak 22,210—1883. sz. elvi-jelentőségű határozata, melyben kimondotta, hogy a községek rendezéséről szóló törvény tiszteletbeli tisztviselői állásokat nem ismer. Ily tisztségviselő kinevezése sem a községekben, sem a rendezett-tanácsú városokban helyt nem foglalhat. Úgy nemkülönben a belügyminisztériumnak 1897. évi 107,504. sz. elvi-jelentőségű határozata, melyben ugyancsak kimondotta, hogy a községek rendezéséről szóló 1886. évi XXII. t. cz. tiszteletbeli tisztviselői állásokat egyáltalán nem ismer.

Miért is a felebbezett városi véghatározat, mint törvénnyel nem egyező, törvényességi szempontból megsemmisítendő volt.

Ezután tárgyalás alá került a tárgysorozatnak 24. pontja: Gömör és Kishontvármegye közönségének átirata a vármegyei tisztségviselői státusz-tervezése ügyében.

A vármegye közönsége teljesen méltányolja a törvényhatóságoknak, tisztségviselői státusz-tervezése érdekében újabb megindított mozgalmát. Belátja a vármegyei tisztségviselői nehéz helyzetét, mert ők nemcsak a bürokratikus teendőik egyszerű hivatalnokai, de a társadalmi élet is oly követelményeket támaszt velük szemben, a melyeknek megfelelni a mai megnehezült és felette megdrágult megélhetési viszonyok között anyagi romlásuk nélkül alig képesek. A vármegyei tisztikar függetlenségének, munkabírásának és munkakedvének megóvása érdekében immár elodáztatatlannak tartja a vármegye, hogy tisztségviselői a megélhetés

nehéz gondjaitól mentesíttessenek. Különösen akkor, a midőn az ahhoz való jogot — a felsorolt méltányossági tekinteteken kívül — szentesített törvény is biztosítja részükre.

A vármegyei tisztségviselői illetményeinek rendezéséről szóló 1904. évi X. t. czikknek ugyanis egyik sarkalatos rendelkezése az, hogy a vármegyei tisztségviselői javadalmazás tekintetében az állami tisztségviselőkkel teljesen egyenlő elbánásban részesítendő, a mennyiben a törvény 1. §-ában kimondja, hogy «a vármegyei tisztségviselői ugyanazon illetményekben részesülnek, a melyek az állami tisztségviselői megfelelő felhatalmazás alapján kivétel nélkül rendelkezésükre vannak állapítva». Fentidézett törvény 15. §-ában pedig imperative rendel, hogy «a belügyi és pénzügyi miniszterek utasítatnak, hogy az állami alkalmazottak illetményeire vonatkozó törvényeknek és rendeleteknek intézkedéseit a vármegyei alkalmazottakra megfelelően kiterjesszék».

Ezen törvényes rendelkezésnek világos folyománya az, hogy a mint 1908 évi január hó 1-jén törvényerőre emelkedett az állami alkalmazottak közül a vármegyei tisztségviselőkhöz legközelebb álló bírói kar státusz-tervezése, az hasonló arányban együt al kiterjesztendő lett volna a vármegyei alkalmazottakra is.

Hogy ezt az említett törvény megalkotója, gróf Tisza István is így fogta fel, azt fényesen igazolják a törvényjavaslat tárgyalásakor a képviselőház 1904. évi április hó 18-iki teljes ülésében elmondott alábbi szavai: «Minden olyan intézkedés, mely javítólag hat a kinevezett tisztségviselői helyzetére, ipso jure hatályosul bír és alkalmazandó a vármegyei tisztségviselőkre is.»

Ezzel van az illetmények kérdése egyszer s mindenkorra eldöntve, ezzel van a várm. tisztségviselői régi, alapos sérelme elvi alapon állandóan orvosolva. Különös fontossággal bír a várm. tisztségviselőkre, hogy «mindaz, a mi jövőben a kinevezett tisztségviselőkre nézve történik érvényesüljön ő rajtuk nézve is.»

Úgy nemkülönben Tisza István grófnak a főrendiház 1904. évi május 21-iki ülésében elmondott alábbi szavai: «Ezen törvényjavaslatnak főcélja és rendeltetése, annak az óriási igazságtalanságnak megszüntetése, mely abban rejlik, hogy a várm. tisztségviselői, a kik pedig az állami funkció egyik legfontosabb ágazatát végzik, lényegesen rosszabb fizetéssel vannak ellátva, mint a kinevezett tisztségviselői.»

Mindezeknél fogva Sárosvármegye közönsége teljes egészében hozzájárul Gömör és Kishontvármegye helyesen indokolt feliratában foglaltakhoz s az előbbvázolt törvényes rendelkezések mielőbbi életbe lépésétől iránt hasontartalmú feliratot intéz az országgyűlés képviselőházához és a magas kormányhoz.

Azután sorra került az alispán előterjesztése, mely szerint a m. kir. belügyminisztérium a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló 1901. évi XX. t. czikknek a rendőri büntetőbíráskodást tárgyzó 13—22. §-ait 1911. évi január hó első napjával életbe léptette. Ezzel egyidejűleg életbe lépnek a rendőri büntetőeljárás szabályozó 65,000/1909. számú belügyminiszteri, és a rendőri büntetőeljárásról szóló 105,000/1909. számú belügyminiszteri rendeletek.

A 65,000—1909. számú rendelet 20. §-a szerint a közbiztonság területén működő rendőri büntetőbíráskodás előtt rendszerint a törvényhatósági tisztviselői és tiszteletbeli ügyészek, esetleg ügyészi megbízottak, rendezett-tanácsú városokban pedig a városi hatóság által kijelölt városi ügyészek képviselik. Az alispán a vm. tiszti főügyészszel egyetértőleg javasolja tehát a törvényhatósági tisztviselői ügyészeknek a közbiztonság területére vonatkozó szolgálati beosztásának megállapítását.

A vármegye közönsége az előterjesztett javaslat alapján a törvényhatósági tisztviselői ügyészeknek a közbiztonság területére vonatkozó szolgálati beosztását a közigazgatási járások, illetve járási főszolgabírói hivatalok szerint a következőkben állapítja meg: Az eperjesi járásban dr. Dobay Zsigmond tiszti főügyész, a lemesi járásban dr. Horovitz Gyula tiszti főügyész, a fésővízközi járásban dr. Springer Zoltán tiszti főügyész, a giráltiban

dr. Zoltán Gedeon tb. tiszti főügyész, a bártfaiban dr. Uhlig Leó tb. tiszti főügyész, a kisszebeniben dr. Prokopovitsch Béla tb. tiszti főügyész, a héthársi járásban pedig dr. Praesenszky Sándor vm. tb. tiszti főügyész.

A vármegye közönsége egyúttal tudomásul veszi, hogy a m. kir. belügyminiszter a bártfaiban járásba beosztott t. ügyészt a bártfaiban határrendőrség mellé, a héthársi járásba beosztott ügyészt, illetve ügyészi megbízottat a lubotényi határrendőrség mellé már előzetesen beosztotta.

Tárgyalás alá került végül a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület kérelme tenyészállatvásár-istálló költségeihez való hozzájárulás iránt. A közgyűlés Piller Kálmán, Lukovich Aladár bizottsági tagok és Tahy József hozzászólásai után az állategészségügyi ebadó-alap terhére 15 éven keresztül évi 100 korona segélyt szavazott meg a gazdasági egyesületnek.

Ezután még több, kevésbé közérdekű ügy került tárgyalás alá, melynek befejeztével a közgyűlés küldöttség alakult át, hogy üdvözzölje dr. Vályi János v. b. t. t., püspököt a már említett királyi kitüntetés alkalmából. Erről lapunk más helyén emlékezünk meg.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

Védnökünk ajándéka. Dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t., a Széchenyi-kör védnöke ismét bizonyítékát adta Körünk iránti gyöngédségének, szeretetének, a mikor könyvtárának megküldte ajándékkul «A tájképfestés a XVII. században» című, legújabb megjelen. nagybecsű művét. A nagybecsű ajándékért ezúton is hálás köszönetét fejezi ki a Kör elnöksége.

A kisszebeni választmány háziestélye.

December 17-ikén a kisszebeni választmány nagyszerű estélyt rendezett. Az öt számból álló műsor kitűnően volt összeállítva, és a termet zsúfolásig megtöltő közönség élvezettel hallgatta végig. Elsőül Szakáll Gyula gimn. tanár tartott az «Anjoukról» felolvasást; a történelem keretéből kiszakított rész oly ügyesen, olyan nem köznapian volt megírva, hogy teljesen elűtött a sablonos felolvasások szárazságától. A közönség folytonos tapsokkal bizonyította a felolvasás rendkívüli voltát. Utána Klaniczay Gyula joghallgató lépett a dobogóra, a ki zongorakísérettel Schubert «Vándor» és Szentirmay «Eltávozott kedves rózsám» című dalokat tetszés közepette énekelte. — Érzéken szék hangja, fejlett tudása és temperamentumos, meleg, átértett éneke megrezgettette lelünk. — A jeles énekest Moskovits Béla joghallgató kísérte zongorán, az ő ismert és gáncson felül álló hozzájárulásával. A közönség meleg, biztató tapsaira Patocska Stefánia úrhölgy jelent meg, a ki Millaud Clary contra Clary cz. monológját adta elő. Ezen ügyes színpadit apróságot játszott a nagy rutinnal, meglepően fejlett tehetséggel. A monológ eredeti, pompás ötleteit és kacagató fordulatait oly ügyes alakítással adta elő, hogy méltán rászolgált arra a tapsorkánra, a mely előadása után betöltötte a termet. Ezután Moskovits Béla joghallgató zongoraszáma következett; a zongorán bámulatos könnyűséggel uralkodik. Gyönyörűen, zajos tetszés mellett játszott Chopin Nocturne-ját. Finom, előkelő játéka nagy tetszést aratott. Befejezésül Beethoven Sonata-ját játszott a nagy műhöz méltóan. Hoffmann Ferencz szereplését a közönség lázas izgalommal várta. Megjelenésekor perczeleg tartó lelkes taps fogadta, mely minden egyes darab eljátszása után elemi erővel zúdult fel. Adiard La Traviata-ját játszott Hoffmann Ferencz cs. és kir. karmester hegedűn, és játékát Káldi Soma zeneigazgató kísérte zongorán az ő nemes, előkelő játékkal. A közönség tüntettségű ovációkban részesítette a művészeket, a kiknek játéka szabatos harmoniát öltött, hol a kiforrott szép technikájuk, hol erőteljes duzzadó tudásuk nyilvánult meg. Csak most tudjuk megérteni, hogy kik ők az eperjesi Széchenyi-körben. A december 17-iki hangverseny rendezése Spiegel Ervin érdeme. A—n.

UHL MATH. virágüzlete

KASSA, Fő-utcza 81. sz.

Színházi koszorúk, csokrok, kosarak minden nagyságban és árban.

Gyászkoszorúk szalaggal és felirattal minden kivitelenben.

Virító Cyklamén, mely egész télen virít, darabja 1 korona, szobafenyő (Aurokaria) 4 kor.-tól fejlebb, pálmák 1 kor. 20 fill.-től fejlebb, virághagymák a legolcsóbb árban.

A legkisebb megrendelés is pontosan és nagy gondalal lesz elkészítve s csomagolva.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Sürgőnyezim: Uhl, Kassa. Telefon (Interurban) 202.

Ajánlja a legszebb báli csokrokat, legyezőket, mellcsokrokat, laza, drótnélküli csokrokat. ■ Gyönyörű eljegyzési fantasie-tárgyak, különleges menyasszonyi csokrok, a legújabb Biedermeier-stílusban, stikkelt fátol-díszszel.

≡ Nyoszolyóleány-csokrok a ruha színe szerint készülnek. ≡

A kissebeni Széchenyi-kör választmánya Szilveszter-estén műkedvelői előadást rendez, mely alkalommal Kisfaludy Károly «Kérők» című vígjátéka kerül színre korhű jelmezekkel.

HIREK.

Tisztelt olvasóinknak és munkatársainknak boldog karácsonyi ünnepet kívánunk!

— **Dr. Berzeviczy Albert királyi kitüntetés.** A BUDAPESTI KÖZLÖNY decz. 21-iki száma a következő királyi kéziratot közli:

A személyem körüli magyar minisztérium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnök előterjesztésére dr. **Berzeviczy Albert** belső titkos tanácsosnak, a magyar országgyűlés képviselőháza elnökének, a közpályán sok éven át szerzett kiváló érdemei elismerésül, I. osztályú vaskorona-rendemet díjmentesen adományozom. Kelt Bécsben, 1910. évi decz. 14-ikén. FERENCZ JÓZSEF s. k., *Khuen-Héderváry Károly* gróf s. k.

Meg vagyunk győződve, hogy országszerte, de tovább megyünk, a külföldön is, a hol dr. Berzeviczy Albert neve annyira ismert és tisztelt, a legnagyobb örömmel fogadják e hírt. Fokozottan nagyobb örömmel vesszük s adjuk tovább mi is, hiszen a királyi kegy, a királyi elismerés eme újabb megnyilvánulásának egy parányi fényugara általa, az ő nagyságán keresztüli miránk is esik, a kik azonos szűkebb hazát vallunk ő vele. A vármegyei közgyűlés egyhangú ünnepélyes határozata, melyet napirend előtt hozott, s a melyben kimondja, hogy ezen királyi kitüntetés felett érzett örömeiben feliratilag fogja üdvözölni nagy fiát, eléggé dokumentálja eme örömet s büszkeséget, mely eltölt bennünket sárosiakat. A Házban is a 21-iki ülés előtt és alatt a kormány tagjai és a képviselők felette nagy számban keresték fel s melegen üdvözölték újabb nagy kitüntetését alkalmából.

— **Dr. Vályi János királyi kitüntetés.** A BUDAPESTI KÖZLÖNY decz. 22-iki száma is kellemes meglepetést hozott számunkra. Ez a szám hozza ugyanis dr. Vályi János v. b. t. t., eperjesi görög-szertartású kath. püspöknek újabb kitüntetését. A királyi kézirat a következő:

A személyem körüli magyar minisztérium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnök előterjesztésére dr. **Vályi János** belső titkos tanácsosnak, eperjesi görög katolikus püspöknek, sok évi főpásztori működése alatt szerzett kiváló érdemei elismerésül, I. osztályú vaskorona-rendemet díjmentesen adományozom. Kelt Bécsben, 1910. évi decz. 17-ikén. FERENCZ JÓZSEF s. k., *Khuen-Héderváry Károly* gróf s. k.

Hogy mennyire érdemes egyént ért ezen királyi kitüntetés, annak méltatásába már illemtesség okából sem bocsátkozhatunk bele. Hogy dr. Vályi János majdnem emberöltőt meghaladó főpásztorokodása alatt mit végzett, azt legfényesebben igazolják cselekedeteinek produktumai, melyek a késő utókornak is szüntelen hirdetni fogják az ő nagyságát. A hitélet, a magyar nemzeti kultúra, a nemzeti érzés fejlesztésében oly fáradhatatlan tevékeny-

séget fejtett ki ez a lelki-tesztileg oly ifjú s tette vágyó *öreg úr*, azt mi, kik közvetlen szemlélői s tanúi vagyunk az ő működésének, s észlelői működése eredményének, a legjobban tudjuk. Sárosvármegye közönsége, mely mindenkoron a legnagyobb tisztelettel s szeretettel vette körül dr. Vályi János fenkölt személyét, f. hó 23-ikán megtartott közgyűlésén egyhangulag hozott határozata folyományaképpen, a közgyűlés befejeztével küldöttség alakult át és Semsey Boldizsár főispán vezetésével déli 12 órakor testületileg jelent meg a püspöki palotában, hogy a kitüntetett főpásztort őszinte lelkesedéssel üdvözölje. Semsey Boldizsár főispán magasröptű beszéddel üdvözölte a vármegye közönsége nevében az ősz főpapot; a közönség őszinte örömeinek adott kifejezést azon kitüntetés felett, a melyben a királyi kegy őt részesítette.

Dr. Vályi János, a szeretet és tisztelet ezen önzetlen megnyilvánulásától meghatva, szíves szavakkal köszönte meg a főispán, illetve a vármegye közönségének ezen, igazán kitüntetett és szokatlan ovációját s kérte, hogy mint eddig, úgy továbbra is szeretettel zárják őt szívébe. Majd a küldöttség minden egyes tagjával kezét fogva, szívesen köszönte meg az üdvözlést.

Meg kell még említenünk, hogy a püspöki palota régi falait aligha rezgettette meg oly erős éljenzés, a milyenben a vármegye közönsége jelenlegi urát részesítette.

— **Szinyei Merse Pál** «Parkban» című képét a vallás- és közoktatásügyi minisztérium az állami nagy aranyéremmel tüntette ki.

— **Személyi hír.** *Meixner* Hugó kassai hadosztályparancsnok decz. 20-ikán városunkban tartózkodott. A 67-ik gyalogezred legénységét vizsgálta. A látottak felett teljes meglepődését fejezte ki.

— **Karácsony.** Néma, szent nyugalommal álmodnak ma este az emberek szebb jövőről, ragyogóbb multtól. Hűvös szellő lebben át a természetben. Tündöklő fénypontok röppennek szerte az éjszakában, mintha egy-egy csillag jött volna le az égről, mert nem bírta nézni felülről az emberek mai gyönyörét. Bent a szobákban vidám gyermek kacaj rezgetteti meg a karácsonyfa leveleit, s a házastársak arcáról leragyo a legtisztább, legigazibb boldogság. Oh ma csak a szív beszél, annak is csak egy szava van ma: szeretni, szeretni! Az az angyali szózat hozta azt a szót, mely minden karácsony estéjén megcsendül és cseng, cseng az egész éjszakán, beleszövődik az emberek álmába s a hajnali misére hívó harangszóiban oszlik el. Szép ez a karácsony nagyon: tele sejtélemmel, bűverővel. A szeretetet hirdető szava teszi olyanná.

— **Kinevezések.** Az eperjesi munkásbiztosítási választott-bírószág elnökévé *Körtvélyessy* Dezső, helyettes-elnökévé *Szekeress* Dezső törvényszéki bírák nevezettek ki 3 év tartamára.

— **Korn Vilmos kitüntetés.** A közös hadügyminiszter f. évi december hó 2-ikán 13,543. szám alatt kelt rendeletével a katonai közegészségügy terén szerzett érdemeiért köszönetét fejezte ki Korn Vilmos eperjesi gyógyszerésznek. A miniszteri köszönetet a kassai hadtestparancsnokság közölte egy megleghangú átirat kíséretében a kitüntetett gyógyszerészszel.

— **Evang. püspök-jelölés.** A tiszai evang. egyházkerületben most már erősen megindult a mozgalom Zelenka Pál megüresedett püspöki széké-

nek betöltése körül. Lapunk mult számában már említettük, hogy a sárosi esperesség milyen nagy lelkesedéssel bontott zászlót Korbély Géza eperjesi nagyhrű lelkész mellett. Azóta már széjjelküldte az esperesség a kerület összes egyházi és iskolai elnökségeihez azt a körlevelet, a melyben állásfoglalását testvéries őszinteséggel bejelenti s egyszersmind *Korbély Géza* jeles tulajdonságainak kiemelésevel indokolja. Teljes igazat adunk a körlevélnek mi is, a midőn azt mondja, hogy «a ki oly nagy tiszteletet és szeretetet váltott ki másvallású honfitársaink szívéből is, mint *Korbély Géza*, méltó arra, hogy a szeretet apostolává legyen». A szomszédos egyházakban is igen meleg érdeklődés nyilvánul meg Korbély Géza iránt. Ennek jele, hogy Münnich Kálmán udvari tanácsos, a szepesi városi egyházmege felügyelője, decz. 27-ikén d. u. 5 órakor Kassán, a polgári iskolában tartandó értekezletre hívta össze a felvidéki megyék evang. közönségét oly célból, hogy ezeknek a nagymúltú felvidéki egyházmegeknak érdekeit minél inkább megóvhatván, a püspök-választásnál lehetőleg egyetértő akarattal, közös jelölt mellett foglaljanak állást. A választást a decz. 28-án Miskolczon tartandó egyházkerületi közgyűlés fogja elrendelni, a hol, valamint a kassai, 27-iki értekezleten Korbély Géza iránti tisztelettel impozáns számban kérszülnek megjelenni s lelkes bizalmuknak kifejezést adni.

— **Adományok.** Gr. *Andrássy* Dénes a Somos községben építendő izr. imaház céljaira 1000 koronát adományozott. — *Kanarik* Illés, a Bártfai Takarékpénztár könyvelője, szolgálatának 25-éves jubileuma alkalmából, a bártfai napközi gyermekotthon céljaira 50 koronát, Bártfa város keresztény szegényeinek felségítésére ugyancsak 50 koronát adományozott.

— **Ridarsik Gábor alapítványa.** A város főszámvevője s tb. tanácsosa, ki legjobban ismeri a város mostoha nyugdíj-szabályzatát s legkivált a tisztviselők árvaainak ellátására vonatkozó intézkedéseit, nemes elhatározással már évekkel ezelőtt létesített egy alapot «a városi tisztviselők árvaainak segélyezésére» s azt időközönként nagyobbítja. Most, hogy a közgyűlés őt szolgálati éveinek tekintetbe vételével egyhangulag a jól megérdemelt VIII. fizetési osztályba sorozta, újból egy 200 korona névértékű 4% magyar járadékkötvényt (a folyó évi decz. 1-jétől szóló szelvényekkel) adományozott az alap gyarapítására. A város e derék főtitkárjének fenkölt gondolkodása s nagylelkűsége annyival lekötelezőbb, mert teljesen önzetlen. Neki magának t. i. gyermeke nincs. A nemes tett (melyről eddig csak a hivatalosok tudtak) önmagát dicséri.

— **Eljegyzés.** *Laczus* Andor, a Borsod-miskolci Gőzmalom r.-t. nagysárosi műmalmának tisztviselője, karácsony estéjén jegyezte el *Kodes* Mariskát Székesfehérvárott.

— **Könyörüljünk!** A kereszténység nagy ünnepén, a Megváltó születése-napján könyörgők hozzátk, nyájas olvasóim, egy kis alamizsnáért. Ti, a kiket az ég és föld Ura megáldott vagyonnal, a kik napjaitokat boldog meglepődésben, kényelemben töltitek, a kik ne tudjátok azt, mit tesz az éhezni, fájni, dideregni, a kik sokszor egy percben elköltötök többet, mint a mennyit az én szegényem egy hónap alatt költ: hozzatok szölok az emberszeretet, az irgalom, a könyörület szent nevében: legyetek irgalmasak. Segítetek bármilyen kegyes adományokkal elviselhetőbbé tenni egy reszkető kezű, törődött, 94-éves agastyánnak rövid földi életét, a ki napi 33, mond *harminczhárom fillérből* él, mert az Úr végzése szerint élnie kell. Életnek mondható-e ez? Nem hős-e ezen szegény koldus, a ki megérdemelné, hogy mi, elpuhult, elkorcsozott magyarok szent, hazafias tüzzel szemünkben, ajkunkkal érintsük azt az elaszott, 94 év nehéz megpróbáltatásától reszkető jobbot, mely érettiünk küzdött 1848—49-iki szabadságharcunkon végig, száz halált osztogatva, az ellenség ellen vitézül harcolva? Branyiszkó, Kassa, Nagysarló, Szolnok látták harci

Gümőkór,
köhögés,
szamárköhögés,
influenza

esetekben az orvosok csak

SIROLIN
„Roche“-t
rendelnek.

Kik vannak a Sirolin „Roche“-ra utalva?

1. A kik hosszú időn keresztül köhögés bántalmában szenvednek.
 2. Mindazok, kik tüdő gégőhurutban szenvednek.
 3. Asztmában szenvedők lényeges könnyebbülést éreznek már rövid használat után.
 4. Skrofulás, mirigyduzzadásos, szem- és orrkatar-rusos gyermekeknek fontos szere a Sirolin „Roche“.
- A táplálkozást nagyban elősegíti.

Csak eredeti csomagolású Sirolin „Roche“-t kérjen, minden utánzatot vagy pótkészítményt kérünk a leghe-tározottabbban vissza-vetnünk!

F. Hoffmann-La Roche & Co.
Basel (Schweiz) Grenzach (Baden).

vitézségét, Világos mezején talán azon a helyen teményebb a talaj, a vértől ázott Magyar Haza egy talpalatnyi földje, a hol ellenség vértől párolgó kardját letéve, véres könyveket sirt a szabadság elvesztése fölött. Kell, hogy elragadjon Benneteket nemesen érő szívetek! Siessetek adományokat e lap kiadóhivatalában kitett gyűjtő-ívre elhelyezni, tegyük elviselhetőbbé *Hudák György*, volt 1848—49-iki vitéz közemberünk még hátralevő napjait, óráit, talán csak perceit, hogy legalább még egynéhányszor ehessek emberhez illően meleg ételt addig is, míg Teremtőnk végtelen kegyelme elszóltja egy jobb hazába, a hol megtalálja nyugalomát, pihenését. A beérkező nemes adományokat lapunk kiadóhivatala fogja az aggastyánok átadni, és pedig új napján, hadd legyen egy boldog napja szegény öregnek. *Guseó Ferencz.*

Eddig adakoztak, *Guseó Ferencz* úr gyűjtőívén: 1—1 kor.: *Guseó Ferencz*, *Pehovits Ágoston*, *Petrovay Gyula*, *Kvitkovszky Ignác*, *Gaskó Soma*; 50—50 fill.-t: *N. N.*, *H. E.*, *A. B.*, *S. J.*, *M. L.*, *Székely Adolf*; 40—40 fill.-t: *N. N.*, *G. M.*, *Horovitz, G. S.*; 30 fill.-t: *N. N.*, *Z. G.*; 20 fill.-t: *N. N.*, *N. N.*, *N. N. J.*, *N. N.*, *N. N.*, *X. J.*, *N. N.*, *w. gy.*; *dr. Deseffy István* 1 korona; összesen 12 korona 80 fillér.

— **Értesítés.** Az eperjesi Izr. Nőegylet népkönyhájának helyiségében decz. 20-ikán a mennyezet beszakadt, miért is a népkönyha ezen helyiségből azonnal más lakásba költözvén, jelenleg a *Kossuth Lajos-utca 4. szám* alatt bérelt helyiséget, hol deczember hó 25-ikétől kezdve folytatja működését.

— **Halálozások.** *Dávid Jánosné*, *Dávid János* m. kir. főerdőmérnök neje, decz. 16-ikán Budapesten, hosszas szenvedés után, meghalt. A család a következő gyászjelentést adta ki: „*Dávid János* m. kir. főerdőmérnök, mint az elhunytak férje, úgy a maga, mint gyermekei, unokái, az elhunyt anyja és az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy szeretett neje: *Dávid Jánosné* szül. *Plech Jolán* folyó hó 16-ikán esti 1/4 9 órakor, életének 47-ik, boldog házasságának 28-ik évében, hosszas szenvedés után az Úrban csendesen elhunyt. A kedves halott földmaradványai a budapesti Vöröskereszt-szematórium halottas kápolnájából *Bártfára* fognak szállítani és folyó hó 21-ikén, délután 4 órakor az ág. h. ev. egyház szertartása szerint az ottani temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Budapest, 1910. deczember hó 17-ikén. Áldás és béke poraira!”

Öz. *Breitkopf Jánosné* szül. *Makay Francziska* decz. 18-ikán Eperjesen meghalt. A család a következő gyászjelentést adta ki: „*Alulírottak* mély fájdalommal s Isten szeret akaratában megnyugvással tudatjuk, hogy a felejtethetlen édes testvér, illetve sógornő és hú rokon: öz. *Breitkopf Jánosné* szül. *Makay Francziska* f. évi deczember hó 18-ikán reggeli 8 órakor, életének 66-ik évében, rövid szenvedés után Istenben elszenderült. Drága halottunk hült tetemét f. hó 20-ikán délután 3 órakor fogjuk a *Tompa Mihály-utca 22-ik* számú gyászházból, a róm. kath. egyház szertartása szerint a helybeli sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent-miséldozat f. hó 21-ikén d. e. 9 órakor fog a helybeli plébánia-templomban a *Mindenhatónak* bemutatni. Eperjes, 1910. decz. 18-ikán. Adj *Uram* örök nyugalommal neki s az örök világosság fényeskedjék neki! *Makay Pál*, *Makay Anna*, *Makay Miklós*, mint testvérek; *Makay szül. Rády Berta*, mint sógornő; *P. Makay Edmund Mária Lazarista Missió-társasági* áldozópap, mint unokaöccse.”

Gerney Laczika decz. 15-ikén, Eperjesen elhunyt. A család gyászjelentése a következő: „*Gerney Béla* és neje szül. *Halmy Emilia* — a maguk, valamint gyermekük: *Béluska* és *Sanyika*, nemkülönben a rokonság nevében is — fájdalomtól megtört szívvel jelenti drága gyermekük-, illetve testvérüknek: *Gerney Laczika* folyó hó 15-ikén éjjel 1/2 12 órakor, életének 9-ik évében, rövid szenvedés után Eperjesen történt váratlan elhunytát. A drága kis halott hült teteme f. hó 17-ikén délután 3 órakor fog a *Kossuth Lajos-utca 22. számú* házból, a róm. kath. egyház szertartása szerint az eperjesi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. *Sároszisp* (u. p. Eperjes), 1910. évi deczember hó 16-ikán. Béke lengjen drága hamvai felett!”

Kremnitzky Amand m. kir. bányatanácsos, főbányahivatali főnök decz. 22-ikén Tótsóváron elhunyt. A sóvári főbányahivatal tisztikara e szomorú alkalomból külön gyászjelentést adott ki. A családi gyászjelentés a következő: „Öz. *Kremnitzky Amandné* szül. *szenkatolnai Cseh Margit*, valamint gyermekei: *Emilia* férjezett *Czipott Györgyné*, *Margit* és *Berta*, és unokái: *Sándor*, *Emike*, *Sárika* és *Márta*, nemkülönben testvére *Bertalan Miklósné* sz. *Kremnitzky Mari*, valamint veje *Czipott György* — úgy a maguk, mint számos rokonaik nevében is — a legmélyebb fájdalomtól

megtört szívvel tudatják a felejtethetlen és önfeláldozó jó férj, atya, nagyatya, após, testvér, rokon és igazi emberbarát: *Kremnitzky Amand* m. kir. bányatanácsos, főbányahivatali főnök úrnak 1910. deczember hó 22-ikén este 6 órakor, életének 58-ik, zavartalan boldog házasságának 32-ik és szolgálatának 36-ik évében, hosszabb szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei deczember hó 24-ikén délután 2 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint a sóbányai sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmiséldozat pedig 1911. évi január hó 3-ikán reggeli 8 órakor fog a sóbányai róm. kath. templomban az egek Urának bemutatni. Tótsóvár, 1910. deczember hó 23-ikán. Áldás és béke drága poraira!”

— **Különféle friss halak** előjegyzésre minden csütörtökön és pénteken kaphatók *Kun Sándor* (ezelőtt *Holénia*) fűszer- és csemege-üzletében *Fő-utca 71. sz.* Decz. 31-ikéig *naponta* kaphatók friss halak! Ugyanott díszes újvívi ajánlékok kaphatók!

— **Kossalkó Károly** czímen közölt hírközleményünk a család köréből annak közlésére kértek bennünket, hogy a kiváló aviatikus származására vonatkozó s általunk hibásan közölt adatokat igazítsuk ki. — Ezen kérelem folytán szívesen közöljük, hogy *Kossalkó Károly* igen régi nagysárosi polgári családból származik (s nem parasztsorból, mint mi közöltük tévesen) s a lakatos-mesterséget már idehaza a Nagysárosi Múmalomban tanulta (s nem Amerikában, mint mi közöltük).

— **A Luchs Ede és Társa** czég fióküzletének mai hirdetésére felhívjuk a m. t. közönség figyelmét.

— **Jogakadémiánk és az új közokt.-ügyi államtitkár.** *Dr. Mikler Károly* egyetemi m. tanár, jogakadémiánk dékánja, e hó 17-ikén tiszeltelt *dr. Balogh Jenő*, új közoktatásügyi államtitkár előtt s üdvözölvén őt hivatala elfoglalásakor, jóindulattal figyelmébe ajánlotta főiskolánkat. Az államtitkár meleg köszönetét fejezte ki a dékánnak s szívesen üdvözlését küldte a tanári-karnak, melynek sorában — mint mondá — több régi, kedves kartársa és barátja van. Általában teljes tájékozottsággal s nagy elismeréssel nyilatkozott az eperjesi jogakadémia működéséről s nagy súlyt helyez arra, hogy a kar hathatósan támogassa őt legközelebbi s a jogi oktatás reformjára vonatkozó tevékenységében. Az államtitkár — mint azt időközben már a napilapok is hírül adták — a harmadik év végére kötelező jogtudományi államvizsgát tervez, hogy ily módon az államtudományi államvizsgát tett jogászok készütségek a tétéles tárgyak ismeretével egyrészt szükségképpen kiegészíttessék, másrészt a harmadik év — a nehéz vizsgára való tekintettel — jövőben a komoly tanulmányozás esztendeje legyen. Behatóan érdeklődött még az államtitkár a jogakadémia elhelyezése, az ifjúsági élet, tanári succrescentia stb. iránt.

— **Korcsolyák** mindenféle minőségben és számban *Theiss Ármin* nál Eperjesen olcsón kaphatók.

— **Karácsonyi occasio.** Rendkívüli olcsó árban lesznek kiárúsítva deczember végéig az utolsó saisonból kimaradt legújabb női-ruhakelmék, u. m. gyapjú-, selyem- és mosókelmék, szörmeárúk, boák és karmantyúk. A nagyérdemű közönség szíves figyelmébe ajánlom. *Zavatsky Szilárd* divat- és vászonkereskedő, Eperjes.

— **Az Eperjesi Vadásztársaság** decz. 18-ikán tartotta a Kerekerdőben idei második társas hajtóvadászatát 15 nimród részvételével. A vadászat rendezője *dr. Csatóry Ágost*, társulati elnök volt. Terfőkre került 1 őz és 7 nyúl (*Bdt.*)

— **Baba-javítás** gyorsan és pontosan eszközölthető Eperjesen, *Theiss Ármin* játékkereskedésében.

— **Rokkantbál.** A farsang első bálja január 8-ikán lesz a Vigadóban. A «rokkantbál». Nem kell ajánlanunk a Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjegylete eperjesi fiókjának bálját, csak utalnunk kell az agilis egyelet által eddig rendezett mulatságokra. A meghívók, a melyek művészi színek, a napokban már kézbesítettek.

— **Állami mértékhitelítés.** A kassai kereskedelmi és iparkamara a törvényes következmények elkerülése végett a következőkkel értesíti az érdekelteket: Az 1907. évi V. t.-cz. az erre vonatkozó 107,226—1908. számú kereskedelemügyi miniszteri végrehajtási rendelet értelmében a közforgalomban használt összes hossz mértékek, folyadékok és száraz tárgyak mérésére szolgáló mértékek, súlyok és mérlegek, továbbá tejes-kannák az állami mértékhitelítés-

hivatalok által kibocsátott hirdetményben felsorolt központokban a községeknek kijelölt helyiségekben vagy a felek kívánságára saját helyiségükben fognak újra hitelesíteni. A hídmerlegek, valamint az önműködő mérlegek újra-hitelesítése szintén a mértékhitelítők körűtja alkalmával a helyszínen fognak végezteni. Felhívja ennek folytán a kamara az érdekelteket kereskedőket és iparosokat, hogy ebben az időszakos hitelesítésben való részvételüket a kösségi előjárásnál vagy polgármesteri hivataloknál megszerezhető nyomtatványokon saját jól felfogott érdekükben bejelenteni el ne mulasszák, mert ellenkező esetben nem fognak sorra kerülni és kénytelenek lesznek mértékeiket és mérőszközeiket hitelesítés céljából valamely mértékhitelítőhivatal állandó székhelyére bevinni, a mi jelentékeny költséggel és idővesztéssel fog járn.

— **Tartós gyógyszer.** Fájdalmas csúznál, a derék, testrészek és forgó köszvényes bántalmainál a *Moll-féle borszeszszel* való bedörzsölés sikerrel használható. Egy üveg ára 1 kor. Szétküldés naponta utánvétellel *Moll A.* gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által, *Bécs, I., Tuchlauben 9.* Vidéki gyógyszerárakban, anyagkereskedésekben határozottan *Moll-féle* készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **Értesítés.** Az eperjesi jogakadémián az 1910—1911. tanév II-ik felére a beiratások 1911. január 8-ikától 19-ikéig eszközlendők, az előadások január 23-ikán veszik kezdetüket. Utólagos felvételnek január 20—22. napjain dékáni-, azután pedig tanári-kari engedéllyel lehet helye. A kik jogi tanulmányukat csak most fogják kezdeni, azok az érettségi bizonyítványt, a kik pedig az egyeteméről vagy más jogakadémiáról lépnek át, azok eddigi lezckekönyvtüket és távozási bizonyítványt tartoznak a beiratkozásnál felmutatni. A félévi tandíj 50 kor. Evangélikus lelkészek, tanárok és tanítók fiai — tekintet nélkül vagyoni viszonyaikra — minden további folyamodás nélkül a tandíj felét fizetik. A jogakadémiai hallgatók vallásfelekezeti különbség nélkül részeshelhetnek a Kollégium kebelében fennálló, újonnan épített s kényelmesen felszerelt tápintézet kedvezményében; ebéd és vacsoráért a második félévben 108 kor. fizetendő. A joghallgatók a tápintézetbe havonként is beíphetnek, mely esetben ebéd- és vacsoráért 19 kor. fizetendő. A reggeli díja havonként (tej) 3 kor., (kávé) 5 kor. E mellett a tápintézet egy telken levő kollégiumi theol. Otthonban mintegy 15 evang. vagy református vallású joghallgató félévenként 60 koronáért lakást, fűtést, világítást és kiszolgálást kaphat; ez esetben tehát teljes internatusi ellátást élvez. Jelentkezni lehet az Otthon felügyelőtanáránál. Az arra érdemesek igényt tarthatnak a Kollégium által évenként kiosztatni szokott ösztöndíjakra; valamint a szegénysorsúak tandíjmentességre, tápintézet-díj elengedésre s a jelentékeny alapítókéval rendelkező «jogász segélyegylet» támogatására. A jogakadémiai ifjúsági, valamint a kollégiumi nagy-könyvtár a hallgatók rendelkezésére áll. A karácsonyi és félévi szünidőben mindennemű felvilágosításokkal, levélbeli megkeresésre, szívesen szolgál az akadémia igazgatósága. A tisztai ág. hitv. ev. egyházkerület eperjesi ősi Kollégiumának jogakadémiáján — a hazai ág. hitv. ev. vallásfelekezet ez. egyetlen ilyenmű tanintézetén, — az 1910—1911. tanév I. felében a következő tanárok működtek: *dr. Mikler Károly* dékán, *dr. Erek István*, *dr. Flórián Károly*, *dr. Hebelt Ede*, *dr. Horovitz Simon*, *dr. Réz Mihály*, *dr. Obetkó Dezső*, *dr. Szlávik Mátvás*, *dr. Máriaßy Béla*, *dr. Obál Béla*, *dr. Maléter István*. Az 1910—1911. tanév első felében a jogakadémián összesen 307 hallgató volt beírva, úgy, hogy a hallgatók létszáma tekintetében ez a tanintézet a hazai tíz jogakadémia között az első helyre emelkedett. Az akadémiai ifjúság egyesületei: a jogásztestület, segélyegylet, jogász vívóegylet, élénk működést fejtenek ki. A városban egészséges és nem drága lakások elegendő számmal állanak rendelkezésre s az ifjúság ellátása jutányos. Eperjes, 1910. deczember havában, a jogakadémia igazgatósága.

— **Ha karácsonyi ajándékul** hasznos tárgyat óhajt venni, keresse fel *Luchs fióküzletét*, *Fő-utca 40.*

— **Levél szerkesztőségünkhez.** Vettük a következő levelet s egész terjedelmében leközöljük:

„*Tekintetes Szerkesztő úr!* Az EPERJESI LAPOK-ban megjelent közleményre vonatkozólag van szerencsénk tekintetes Szerkesztő urat a következők közléte feléire felkérni: Az Eperjesi Szegény gyermekeket Felruházó Asztaltársaság, a kor szellemének megfelelőleg, jótékony célját megvalósítani csak úgy képes, ha a nagyközönség áldozatkészségével filléreit e nemes cél elérésére is adományozza. Alapszabályaink 44. §-a úgy rendelkezik, hogy a felruházási ünnepekre nemcsak a nagyközönséget, hanem városunk közhatóságait

is meghívni kötelességünk, nyilván azért, hogy a közönség előtt de facto elszámoljunk arról a jószívűségről, mely adományok nyújtásában és pénzadakozásban nyilvánul. Asztaltársaságunk egyeseket, egyéneket fennállása óta nem szerepeltet s a jótékonyt mindig mint intézmény gyakorolja. Céljai teljesítésében a tettet nem fitogtatja, hiszen mint intézménynek léte nem függ attól, hogy a jobbik ne tudja, mit tesz a bal, avagy megfordítva. Hiszen köztudomású, hogy a jótékony célú asztaltársaságunkban sem a jobb, sem a balkéz a nyilvánosság előtt fitogtatva nincs, de azt hisszük, hogy annyi jogunk van, — kötelességteljesítés tudatában —, mint bármely más jótékony egyesületnek. Higgye el, tudja meg a t. cikkíró úr, hogy nem választottunk oly szegény gyermekeket felruházáshoz, a kik szégyelnék magukat a nyilvánosság előtt a felruházási ünnepélyen felruházott gyermekeként megjelenni. Továbbá t. cikkíró úr is tudhatja azt, hogy a zene nemcsak reklám, hanem szépérzékű közönségnek megkívánható szórakozása. Mert higgye el, hogy a hol zene, dal, ének hangzik, ott legtöbbször jó emberek vannak együtt. Végre kijelentjük, hogy a t. cikkíró úr bizony ilyen lekicsinylő közleménnyel nem nagy szolgálatot tett a közjótékonyt. De mi meg vagyunk győződve, hogy e nemes város áldozatkész közönsége ugyanazon jóakarattal s jószívűségével fogja támogatni a közjótékony intézményeket, mint a milyenel ezt eddig is tette. Végül kérjük a t. cikkíró urat, lépjen be körünkbe, ismerje meg asztaltársaságunk intenczióit s akkor igazán jó kritikusa s igazi képviselője lehet a közvéleménynek. *Asz elnökség.*

A levelet az asztaltársaság kérelme folytán leközlöttük s anélkül, hogy polémiába akarnánk bocsátkozni az asztaltársasággal, újólag kijelentjük, hogy álláspontunk helytelen voltáról ezen levél sem győzött meg bennünket. A gyermek mind egyforma, nem lehet különbséget tenni szegénykező avagy nem szegénykező gyermek között. Gyermekből kiölni az önértéket s koldust nevelni nem lehet, nem szabad. Ugyan kérjük szeretettel, mennyivel kisebb a jótétemény, ha senki sem tud róla?

— Az ügyvédi gyakorlat meghosszabbítása. Mint a hogy a Székely-éle javaslatból pár hónap múlva törvény lesz, mindazok, a kik a törvény életbeléptéig doktorátust nem szereznek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. A kik azt akarják, hogy az új törvény rájuk ki ne hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak a dr. Dobó jogi szeminariumához (Kolozsavt, Bolyai-u. 3.), melynek segítségével hat hét alatt lehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kikölcsönzi tankönyveket helyettesítő, az összes szigorlati kérdéseket felőlelő jegyzeteket, melyekből otthon elkészült jelölteket rövid rekapituláló kurzus során készíti elő. A „Jogvizsgák letétele” cz., most megjelent könyvet díjmentesen megküldi.

— Gyermekelődás. Az eperjesi városi róm. kath. fiúiskola növendékeivel *Pets Károly* és *Rovó Gyula* tanítók vezetésével, 1911. január 6-ikán 1/2 óra a Rákóczi Kath. Körben karácsonyi pástortjátékot rendeznek. Szinre kerül Mohl Adolf „Jézus születése” című kétfelvonásos pástortjáték. Helyárak: az első négy széksorban 1 kor. 20 fillér, a következő öt széksorban 80 fillér, s a végső négy széksorban 60 fillér, állóhely 40 fillér. Jegyek előre Gregor Endre úr üzletében és este a pénztárnál válthatók.

— Alumínium teljes konyhafel-szerelés állvánnyal *Luchs fióküslében* a legolcsóbb!

— Keresnek egy élő örökös. Úgy szoktuk meg, hogy az örökösök vannak részen s tömegesen jelentkeznek, ha a halál egy-egy vagyonos bacsit, vagy némit a másvilágra szólít. Most ennek az ellenkezője történt: egy élő örökös keresnek. A napokban a rendőrséghez levél érkezett, a melyben Dudlák Antal kántortanító, nagyosvai lakos értesíteni kéri az ott nemrég meghalt Szikora Annának állítólag Eperesen lakó örökösét. Hagyatéka 2400 korona és értékes aranyemű.

— Légelzáró vatta különféle vastagságban, fehér és barna színben kapható *Theisz Ármin* cégénél, Eperjesen.

— Beomlott mennyezet. Nagy veszedelem fenyegette azokat a szegény embereket, a kik az izr. Nőegylet (Kossuth-utca 8. számú házban) Népkonyhájában ingyen ebédelnek. Kedden, délben 1/2 12-kor a konyha boltozata nagy robajjal beszakadt. Szerencse, hogy a beomlás alkalmával csak a szakácsnő tartózkodott a konyhában, a kinek ijedségen kívül semmi baja sem történt.

— Kassán elfogott kivándorlási ügynök. A bártfai határrendőrség körzése alapján, Kassán, egy razzia alkalmával kézrekerült Gelb Márkus, a ki a Felvidék legveszedelmesebb kivándorlást közvetítő ügynöke.

Decz. 29., csütörtök
delután 4³⁰—7³⁰-ig

KATONAZENE-HANGVERSENY BERGER

kávéházában.

— Kassa—oderbergi vasút a téli sport szolgálatában. A cs. kir. szab. Kassa—oderbergi vasút, mint értesülünk, a kezelésében lévő tátralomniczi h. é. vasutat f. évi december 15-ikétől 1911. évi febr. hó végéig az ezidei tél folyamán is üzembe fogja helyezni és ezen idő alatt az állomásokon kifüggesztett fali menetrendhirdetményekben, valamint a nagyközönségnek szánt hivatalos menetrendkönyvekben és zsebrétű menetrendfüzetekben feltüntetett 802. sz. vonat helyett a Poprad-Felkáról reggel 8 óra 40 perczkor induló és Tátralomnicra délelőtt 9 óra 20 perczkor érkező 704 sz., továbbá a változatlanul meghagyott 807., 808. és 815. sz. személyvonatokat naponta fogja járni. Ezzel kapcsolatban a Budapest keleti pályaudvarról este 10 órakor induló és Kassára reggel 3 óra 29 perczkor érkező máv. vonatnál lévő hálókocsi f. évi december hó 15-ikétől kezdve az utazóközönség nagyobb kényelmére, Kassa—Poprad-Felka között a 4. sz. személyvonat helyett a Kassáról reggel 5 óra 05 perczkor induló és Poprad-Felkára reggel 8 óra 17 perczkor érkező 8. számú személyvonattal, innen pedig a 804. sz. vonattal fog Tátralomnicra továbbítani, a hova a hálókocsi d. e. 9 óra 20 perczkor fog érkezni.

— A «Vasárnapi Ujság» karácsonyi számával együtt kapják az előfizetők a *karácsonyi albumot*, mely fényes pompájú kiállításban, legjelesebb írónk egész sorának szépirodalmi munkáival, művészi illusztrációk nagy gazdagságával és négy gyönyörű színes képmelléklettel jelent meg. Ezt az albumot megkapják az újévkor belépő új előfizetők is. A rendes karácsonyi szám is a szokottnál gazdagabb tartalommal jelent meg. Címképül Luini elragadó Madonna-képet, a Szépművészeti Múzeum egyik díszét közli; ezenkívül képeiben bemutatja Názarethet, a különböző fényő fajtákat, a színházak ujdonságait: az «Elektrát» és a «Szent liget»-et (Alexander Bernát színházi cikkekkel), fényképeket Pásztor Árpád világhírű útjáról, a fiatal Pallavicini György ögróf és jegyese, Andrássy Boris grófnő arcképe stb. Külön említést érdemelnek a pompás divatképek és egy szép képmelléklet a női kalap multjáról. Szépirodalmi olvasmányok: Endrődi Sándor és Szávay Gyula versei, Lengyel Menyhért novellája, Mórincz Zsigmond és az olasz Neera regénye Egyéb közlemények: a párisi tárlaton kiállított Kossuth-szobor, Neogrady Antal bájos rajza, tárcza-czikák a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A VASÁRNAPI UJSÁG előfizetési ára negyedrre *négy korona*, a VILÁGKRÓNIKÁ-val együtt *négy korona 80 fill.* Megrendelhető a VASÁRNAPI UJSÁG kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanígy megrendelhető a KÉPES NÉPLAP, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre *két korona 40 fillér.*

— Köszönetnyilvánítás. Az Angolkisasszonyok intézete halás szívvvel mond köszönetet a nemes adakozóknak, kik a szegények karácsonyát lehetővé teszik. Zapotoczy Mihály 20 kor.; Abaffy Erzsike, Kőszeghy Ádámné, dr. Rosenberg Teofil 10—10 kor.; Gibis Ludmilla, Traply Béláné, Táborosky Nándorné, Roskoványi Elly 5—5 kor.; Meliorisz Józsefné, Dobay Károlyné, özv. Kiszely Mártonné, Magyar Józsefné, Loeffler Gyulané, Révész Károlyné 4—4 kor.; Kárász Istvánné 3 kor.; Bayer Margit, Gregor Miczi, Jakobei Dezső, Irányi Marianne, Lília Gizi, Hartmann Ella, Déry Sárika, Kintis Erzsike, Mathia Károlyné 2—2 kor.; Janicsek Anna, Wunsch Irén, Keczer Ida, Huszovszky Vilma, Augusztínyi Anna, Schwarz Sári, Pervulecskó Anna, Stern Stefi, Pater Ilona 1—1 kor.; kisebb adományokat: Bartal Ilona, Holomány Mária, Sztaniszlai Szidi, Moser Ilona, Petronyi testvérek, Szenderák Mária, Augusztínyi Ilona ruhaneveket, Máriaasszony Béláné, Lukács Vilma, Erzselt Anna, Marczinkó Mariska, Dojcsák Mária, Kucsai Mariska, Ladomérszky Mária, Bukovics Mária; Fuchs Hedvig, Spányi Ella, Neumann Sári doboz-czukrot; Sandalla Mariska mézeskalácsot. A kis Jézus áldása szálljon a kegyes adakozókra!

— «Ahoi» fémfittőszert pillanat alatt fényesít *Luchs Ede és Trsa fióküslében*, 40 fillér.

— Rendőri hírek. Értékes aranyórától szóló, a Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcson részvénytársaság által kiállított zálogjegyet talált Malatinszky János r. szakaszvezető. — Betörés történt a g. kath. leánynevelő-intézet építési irodájában. Elvittek: kerékpárt, értékes rajzeszközöket s 14 üvegtáblát. — Böhm Mór dohánynagyárús a rendőrség panaszt tett, hogy decz. 14-ikén Kassán földadott dohánypárlóját Kassa és Eperjes között a vonaton megdézsmálták. 500 kubát és 200 havannát loptak el.

— Hazai ipar hódítása. Minden malomtulajdonos gazda, nagy- és kisiparos tisztában van azzal, hogy üzleti érdekének első feltétele a kifüggesztés és legolcsóbbban, azaz a legkevesebb üzem költséggel működő hajtógép. Silány gépek beszerzése már nem egy szépen induló vállalat romlását idézte elő. Örömmel üdvözölhetjük a *Brünn-Königsfeldi* gépgyárnak azon szándékát, hogy legközelebb motorjai-

nak gyártására Magyarországon nagyszabású gyárat épít. A Brünn-Königsfeldi 1—600-lóerejű motorok, mint a legszolidabb és leggazdaságosabb dolgozó gépek, Magyarországon kitűnő hírnévként örvendenek. A fentemlített hazai gyár létesítése a cég agilis vezérképviselőjének, *Abeles Emil*-nek Budapest, V., Váci-út 14. sz. köszönhető.

— Talált karperecz. *Furaskó János* vasúti alkalmazott decz. 6-ikán egy II-od osztályú fülkében apró gránátokkal kirakott arany karpereczet talált Tulajdonosa a rendőrségben jelentkezhetik.

— Korcsolyák legújabb kivitelben, minden nagyságban *Luchs fióküslében* mesés olcsón beszerezhetők.

MUNKÁSÜGY.

Az Országos Pénztár közgyűlése.

Az Országos Munkásbetegsegélyező és Balesetbiztosító Pénztár december 16—18. napjain tartotta meg ezidei rendes évi közgyűlést óriási érdeklődés mellett. A fölötté érdekesnek ígérkező közgyűlésen, melyen az Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár *Sziklai* Henrik elnökkel és *Fleischer* Gusztáv alelnökkel képviseltette magát, mintegy 517, nagyszámú vidéki közgyűlési kiküldött jelent meg. A gyűlés a legnagyobb rendben folyt le s a kiküldöttek úgy az Országos Pénztár vezetőségét, mint az össztisztikart általános elismerésben részesítették, köszönetet fejezve ki azon ügybuzgó fáradozásért és lelkiismeretes munkálkodásért, melylyel ez intézményt nemes hivatásának teljes magaslata emelte. Hogy az Országos Pénztár tisztikara, de különösen Sarkadi Ignác igazgató, dr. Szemerey Kornél és Groszmann Miksa aligazgatók emberfeletti, fáradságot nem ismerő igyekezettel munkálkodtak a munkásbiztosítás fejlesztésén s előbbrevitelén, azt kétségtelenül bizonyítja az a nagy gondossággal összeállított évi jelentés, melyet Sarkadi Ignác terjesztett a közgyűlés elé s a melyből kitűnik, hogy mily kiváló kezekbe van letéve a hazai munkásbiztosítás magasztos és szent ügye.

Ha végigtanulmányozzuk ezen tartalmas, 237 nyomtatott negyedrét oldalra terjedő évi jelentést, az egyes pontokból azon körülmény tűnik ki, hogy a nálunk úgyszólván még csak gyermekkorát élő intézmény a legutóbbi évben sebes léptekkel haladt előre a fejlődés hasznos és kívánatos mesgyéjén. Mint az évi jelentés mutatja, az 1909-ik évben, melyben az Országos Pénztár mintegy 915,742 munkás-tagot számlált, a kerületi pénztáraknak összbevétele 15.857,888 kor. 57 fill. volt, melylyel szemben a kiadás 16.812,984 kor. 03 fill.-t tett ki.

Fentjelzett munkástagok közül az elmúlt évben 322,350 en szenvedtek munkaképtelenséggel járó betegségben. Ily nagyarányú megbetegedések folytán érthető tehát azon körülmény, hogy a bevételt jóval felülmulva a kiadások összege. Hiszen csupán a betegsegélyezés céljaira 14.337,922 kor. 95 fill. lett fordítva, melyből táppénz címén 6.680,164 kor.-t fizettek ki a kerületi pénztárak a munkaképtelen tagoknak s így minden megbetegedési esetre átlag 21 kor. táppénz-segély jutott.

Baleseti kártalanítások címén az előző évben üzem balesetek folytán a sérülteknek kifizetett kártalanítások összege 639,291 kor. 91 fill.-t, halálos balesetekből kifolyólag a hátramaradottaknak pedig (özvegyeknek, árváknak stb.) 236,815 kor. 89 fill.-t tett ki.

Ezen hatalmas számokból látható, mily szépen működnek az illetékes tényezők azon, hogy a segélyre szoruló munkások kívánalmi a legmagasabb igényekhez mérten kielégítést nyerjenek. A nagyarányú segélyek folytán előállott hiány pótlását és jövőbeni elkerülését a közgyűlés azzal akarta megoldani, hogy a betegsegélyezési járulékot a jelenlegi 3¹/₂%-ról 3¹/₂%-ra akarta felemelni, a melynek keresztülvitele azonban megtörtött a kiküldöttek túlnyomó többségének ellenkezésén. Sikerült mégis a jövőben előálló hiány elkerülésére közgyűlési határozatként kimondani a járulék kivételének 6 napról 7 napra való kiterjesztését, mely természetesen heves vitát és óriási vihart inszczenált, miután a járuléknak vasárnapra való kiterjesztése a munkások és munkaadók újabb megterhelésével jár, de a mely dolog a szükséges folyamományként, egészségi viszonyainknál fogva, el nem kerülhető.

Javaslat tétetett arra nézve, hogy az 1907: XIX. t.-cz. 196. §-a szerint felosztott ipartestületi, gyári és magánegyesületi pénztáraknak 2.343,486 kor. 14 fill.-nyi

vagyona az Országos Pénztár kezelésébe adassék; ezen javaslatot a közgyűlés, mint hírlík, minden vita nélkül fogadta el. Ugyancsak elfogadta a közgyűlés azt a határozati javaslatot, mely szerint az Orsz. Pénztár meghatalmaztatik, hogy a kerületi munkásbiztosító-pénztárak részére szükséges székházak vételére, illetve felépítésére 4.500.000 kor.-t fordíthasson. Végül pedig felhatalmazta a közgyűlés az Országos Pénztár igazgatóságát, hogy a fentidézett törvény 100. §-ának 5. pontja értelmében a beteg tagok részére szükségelendő, kellő számú és megfelelő üdülőhelynek, fürdők és szanatóriumok vételéről, illetve felépítéséről gondoskodjék. Lapunk mult számban már megírtuk, hogy az Országos Pénztár e czélból már Baldóczot megvette, sajnálkozással emlékezve meg róla, azt hívének, hogy ezáltal az Eperjesen létesítendő szanatórium ügye teljesen el lett ejtve. Szívesen regisztráljuk azonban multi sorainkat, mert tudomásunkra jutott, hogy az Országos Pénztárnál még nem zárták le az eperjesi szanatórium létesítéséről szóló aktákat, miután Baldócz megvételével még nem fejeződtek be az ezirányú intézkedések, szükségelében az Orsz. Pénztár tagjainak legalább is tíz ilyen «Baldócz»-ra. Így tehát városunk még mindig remélhet...

A közgyűlés utáni napon ejtették meg az Országos Pénztár új igazgatóságának a megválasztását, miután a réginek mandátuma e nappal lejárt. Örömmel értesülünk, hogy az új igazgatóságban ismét helyet foglal a helyi pénz.árnak igazg. elnöke, Sziklai Henrik, miután ezen választás kitüntetésként szól a városunkban székelő kerületi munkásbiztosító-pénztárnak, elismerve a központ részéről annak hivatása magaslatán álló működését és szakszerű vezetését, a mely mindig példálul szolgál számos más kerületi társ-pénztárnak.

TANÜGY.

Nyugdíjazás. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Gurssky* József tapolysárpataki r. k. el. iskolai tanítót és *Birócsy* Ottinger Jolán lemesai áll. el. iskolai tanítónőt véglegesen nyugdíjazta.

Szabadságolás. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Patocska* Johanna singléri áll. el. iskolai tanítónőnek három havi szabadságidőt engedélyezett.

Elismerés. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. *Tergina* Gyula kir. tanácsos, tanfelügyelőnek a jolsvai siketnéma-intézet igazgatója által a siketnémákról tartott ismeretterjesztő előadásnak sikerét előmozdító önzetlen fáradozásáért őszinte elismerését fejezte ki.

Jutalmazások. Az Eperjesi Széchenyi-kör népnevelési szakválasztmánya a magyarnyelv sikeres

tanításáért s terjesztéséért Jesztrebényi Gyula girálti áll. el. iskolai igazgató-tanítót az 56-koronás Nemzetikaszinói díjjal, Kósts Ferencz pécsújfalui áll. el. isk. igazgatót, Sztrachon Mária berzeviczei áll. tanítónőt, Bercsinszky József keczkerpekléni rk., Harsághy Béla töltszéki r. k. tanítókat, Belloviczné Csipkala Irma lukói gk. tanítónőt, Karaffa Sándor kötelepi gör. kath. és Varjú Elek megyei ág. h. ev. tanítót, valamint Gózon Aladárné zborói áll. óvónőt a vármegyei közművelődési alapból 50—50 kor. jutalommal és elismerő oklevéllel tüntette ki.

Homér Imre, a m. kir. állami határrendőrség főnökhelyettese «A kivándorlásra vonatkozó törvényes jogszabályok kézikönyve» cím alatt, különösen a *határszéli iskolák* tanítói által eredményesen használható könyvet írt, melyben közli és magyarázatokkal megvilágítja a kivándorlásról szóló 1909. évi II. törvényzikket, foglalkozik a kivándorlók felismerésével, a kivándorlás korlátozásával, ellenőrzésével, a tilos útvonalakkal, a szállító hajóstársaságok szerződéseivel, jogaival, kötelességeivel; a kivándorlási irodák szervezetével; a határrendőrség szervezetével; a kivándorlási ügyekre való rendőri és bírói eljárással stb. Miután kívánatos, hogy a könyv tartalmával e határszéli vármegye néptanítói minél nagyobb számban megismerkedjenek, felhívjuk a tanító urak figyelmét e könyvre s kérjük, hassanak oda, hogy az iskoláik tanítói könyvtára részére megszereztessek. A kérdéses mű Toldi Lajos budapesti könyvkereskedő (II. ker., Fő-utca 2. sz.) bizományában 5 koronáért kapható, illetve rendelhető meg.

Vasúti menetrend.

Érvényes 1910. évi október 1-től

Eperjes—Bártfa:			
Eperjes ind.	7 35 de	128 du	5 40 du
Bártfa	9 45 .	3 35 .	7 30 e
Bártfa—Eperjes:			
Bártfa	5 30 r	1 20 du	3 00 e
Eperjes	7 07 .	3 30 du	9 42 .
Orló—Eperjes—Budapest:			
Orló	—	—	8 55 de 1 35 du — 7 45 e
Héthárs	—	—	6 10 r 9 42 . 2 23 . — 8 32 .
Kisszeben	—	—	6 33 de 10 05 . 2 46 . — 8 56 .
Eperjes vár.	—	—	7 04 . 10 37 . 3 20 . — 9 28 .
EPERJES érk.	—	—	7 09 . 10 42 . 3 25 . — 9 33 .
EPERJES ind.	12 05 e	4 50 r	7 22 . 10 57 . 3 55 . 8 18 e 9 50 .
Abos	12 33 .	5 20 .	7 53 . 11 25 . 4 20 . 8 45 . 10 15 .
Abos	12 44 .	5 30 .	8 27 . 11 27 . 4 23 . 8 52 . 10 17 .
Kassa	1 03 .	6 00 .	8 45 . 11 52 . 4 50 . 9 15 . 10 41 .
Kassa	1 10 .	6 11 .	9 12 . 12 25 du 5 21 . 9 26 . 11 25 .
Budapest érk.	7 00 r	1 00 du	2 40 du 8 45 e 10 50 e 6 30 r 8 15 r

Budapest—Eperjes—Orló:

Budapest ind.	10 00 e	8 00 e	10 15 e	6 25 de	8 10 r	1 20 du	2 15 du
Kassa	3 29 r	4 08 r	7 05 r	11 49 .	3 39 du	6 56 e	9 25 e
Kassa	3 45 r	4 50 r	7 30 de	12 27 du	4 20 du	7 10 .	10 42 e
Abos	4 06 .	5 14 .	7 55 .	12 48 .	4 51 .	7 28 .	11 05 .
Abos	4 14 .	5 21 .	8 31 .	12 50 .	4 59 .	7 37 .	11 09 .
EPERJES érk.	4 37 .	6 02 de	9 00 .	1 14 .	5 27 .	8 05 .	11 38 .
EPERJES ind.	4 45 .	6 35 .	—	1 24 .	5 37 .	—	—
Eperjes vár. érk.	4 51 .	6 41 .	—	1 29 .	5 43 .	—	—
Kisszeben érk.	5 25 .	7 15 .	—	2 00 .	6 13 e	—	—
Héthárs	5 47 .	7 37 .	—	2 17 .	6 35 .	—	—
Orló	—	—	—	3 00 .	7 15 .	—	—

Szepesség felé indul a vonat:

Eperjes megálló ind.	—	—	7 04 r	10 37 de	3 20 du	—
EPERJES . érk.	—	—	7 09 .	10 42 .	3 25 .	—
EPERJES . ind.	—	4 50 r	7 22 .	10 57 .	3 55 .	6 45 e
Abos	—	5 20 .	7 53 .	11 25 .	4 20 .	7 17 .
Abos	4 09 r	5 33 .	7 59 .	12 35 du	1 07 du	4 25 . 7 29 .
Margitfalu . érk.	4 43 .	6 14 .	8 44 de	1 08 .	1 54 .	4 10 . 8 02 .
Gönczabánya	6 50 .	8 35 .	9 15 .	1 38 .	—	5 45 . 8 45 .
Szemesbánya	8 35 .	9 35 .	10 50 .	3 15 .	—	7 25 e —
Szepesolaszi	5 13 .	6 52 .	9 18 .	1 34 .	2 34 .	5 45 du 8 27 .
Váralja	8 05 .	9 05 .	10 40 .	3 05 .	3 05 .	6 25 e 9 05 .
Igló	5 45 .	7 27 .	9 53 .	2 03 .	3 11 .	6 20 . 8 54 .
Lőce	8 15 .	9 15 .	10 35 .	2 40 .	4 25 .	7 30 . 9 45 .
Poprád	6 25 .	8 17 .	10 50 .	2 40 .	4 17 .	7 20 . 9 30 .
Csorba	7 03 .	9 10 .	11 40 .	3 33 .	5 02 .	8 12 . —
Ruttka	9 06 .	12 20 du	2 00 du	5 35 .	8 07 e	10 42 . —
Zsolna	9 32 .	1 15 .	2 45 .	6 00 e	8 57 .	11 20 . —
Oderberg	12 08 du	4 55 .	—	8 35 .	12 40 .	3 00 . —
Zsolna	10 03 r	3 20 .	3 20 .	—	12 39 .	12 39 . —
Pozsony	5 27 du	7 30 e	7 30 e	—	5 45 r	5 45 r —
Wien	6 55 e	9 13 .	9 13 .	—	7 29 .	7 29 . —

Szepesség felől érkezik a vonat:

Wien	ind.	—	7 40 e	—	—	7 45 r	7 45 r	9 15 r
Pozsony	—	—	10 02 .	—	—	9 12 .	9 12 .	1 45 du
Zsolna	—	—	3 34 .	—	—	1 33 du	1 33 du	6 09 e
Oderberg	—	—	1 20 .	3 50 e	9 52 r	—	11 25 de	5 14 du
Zsolna	—	—	4 00 r	7 25 r	12 03 du	1 53 .	3 26 du	7 38 e
Ruttka	—	—	4 44 .	8 12 de	12 28 .	2 30 .	4 15 .	8 10 .
Csorba	—	—	7 45 .	11 41 .	2 25 .	5 03 .	7 35 e	10 08 .
Poprád	6 33 r	8 30 .	12 30 du	3 00 .	5 45 .	8 20 .	10 40 .	—
Igló	7 31 .	9 28 .	1 35 .	3 34 .	6 53 e	9 07 .	11 14 .	—
Szepesolaszi	7 32 .	10 02 .	2 12 .	4 00 .	7 31 .	9 38 .	11 40 .	—
Margitfalu	7 55 .	10 32 .	2 42 .	4 23 .	8 05 .	10 06 .	12 07 .	—
Abos	8 26 .	1 14 .	3 24 .	4 54 .	8 48 .	10 42 .	12 41 .	—
Abos	ind	8 31 .	12 50 du	3 30 .	4 59 .	11 09 .	11 09 .	4 14 r
EPERJES érk.	9 00 .	1 14 .	3 54 .	5 27 .	11 38 .	11 38 .	4 37 .	—
.. megálló	—	—	1 29 .	—	5 43 .	—	—	4 51 .

Ezenkívül szerdán és szombaton Iglórol ind. 4 40 reggel, Eperjesre érkezik 9 00 reggel.
A Wienbe 6 55 este érkező és a Wienből 9 15 reggel induló vonatok Galántán át mennek.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Adjuk tudtára mindenkinek, a kit illet, jelen panaszunk rendén, hogy a Tábor mostoha fia, ha a Táborúton este hazafelé igyekeznek, úgy a legteljesebb sötétségben kénytelenek tapogatózva bandukolni. Az élelmesebbje s az ügyesebbje úgy segít magán, hogy

• Árjegyzékek, üzleti számlák, levélpapírok, borítékok, értesítő- s intőlevelek, címkek, bárczák, üzleti könyvek, czéggártyák, levelezőlapok, csomagoló-papírok, reklámcedulák, falragaszok, árúkönyvek, pénzeslevélborítékok, váltóúrlapok, zárszámadások, utalványok stb., czégnomással, több színben is.

Alapszabályok, értékpapírok, mérlegszámlák, rovatos üzleti könyvek • Ügyvédek részére mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények és szerződések, óvások, ügyvédi könyvek stb. Ezek előállításához legújabb betűanyag. Nagy klisé-készlet. Villamos- és benzinmotorerő-berendezés.

KÖNYVNYOMTATÓ-MŰINTÉZET

KÓSCH ÁRPÁD :: EPERJES

PAPIR- ÉS ÍRÓSZER-RAKTÁR

• Díszművek, hetilapok, folyóiratok, meghívók, műsorok, tánczrendek, étlapok, szinlapok, eljegyzési és esketési kártyák, névjegyek, köz- és magánhivatalok, takarékpénztárak részére szükséges nyomtatványok ízléses és pontos előállítása többszínű, valamint másolónyomással is.

Egyházi, tanügyi, közigazgatási s más hivatalos nyomtatványok raktára. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva. • Költségvetések — készítenő nyomtatványokról — postafordultával. • Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítik. • Előfizetések felvétele bármely hírlapra.

52. sz.
RGER
házában.
bású gyárat
ú motorok,
ban dolgozó
örvendenek.
agilis vezér-
V. Váci-út
raskó János
od osztályú
karpereczet
zhetik.
elben, min-
esés olcsón
yülése.
Balesetbizo-
artotta meg
és mellett.
h, melyen az
r Sziklai
kökkel kép-
ban vidéki
legnagyobb
Országos
általános
ve ki azon
alkodásért,
teljes ma-
r tisztikara,
Szemeyei
emberfeletti,
alkodtak a
en, azt két-
összeállított
ett a köz-
mily kiváló
magasztos
237 nyom-
st, az egyes
a nálunk
tzmény a
e a fejlődés
évi jelentés
os Pénztár
a kerületi
57 fill. volt,
03 fill.-t
mult évben
járó beteg-
olytán ért-
ételt jóval
n a beteg-
tt fordítva,
ettek ki a
nak s így
táppénz-
ben üzemi
talanítások
alesetekből
regyeknek,
ly szépen
a segélyre
gényekhez
segélyek
elkerülését
a beteg-
ra akarta
megtörött
enkezésén.
kerülésére
alék kive-
sét, mely
nszcenált,
jesztése a
etésével is
ányaként,
ető.
907: XIX.
gyári és
14 fill.-nyi

A VILÁG LEGJOBB TEAI:

Az angol király szállítói.
KÜLÖNLEGESSÉG:
„King's-Blend“,
az angol király five o'clock teája.

UNITED KINGDOM
TEA COMPANY
LONDON EC

A walesi herceg szállítói.
„U. K.“-TEAK
rendkívül kiadók és aromatikusak.

Főraktár: ATLASZ H. úrnál, EPERJES.

SINGER
családi
varrógépek

aleghasznosabb karácsonyi ajándékok.
Üzleteink az „S“ címről felismerhetők.

Singer Co. varrógép részv.-társ
Eperjes, Fő-utca 110. sz.

A Szebeni-út 30. szám alatti

ház és kert

elköltözés folytán szabad kézből eladó.
Bővebbet Kovaliczky Pál gyógyszerárban, Eperjes, Fő-utca 142. sz.

Vegyetek
nem más

Köhögés

rekedtség, hurut és nyalkasodás, görcs és hők-hurut ellen, mint

KAISER-féle
MELL-KARAMELLÁKAT

□□□ a három fenyővel. □□□

5900 közjegyzőileg hiteles bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja a biztos sikert.

Csomagok ára 20 és 40 fillér, doboz 60 fillér.
Kapható: Korn Vilmos gyógyszerárban, Scholze Alfréd cukrászdájában és Lefkovits Emil kereskedésében, Eperjesen.

A Kossuth Lajos-utca 5. számú

háza

szabad kézből eladó.
Bővebb felvilágosítás ugyanott.

Fűszer- és csemege-üzlet

Budapestnek legelőkelőbb és legélénkebb helyén, mely ugyanazon tulajdonos által 15 év óta vezetetik és kimutathatólag 200.000 korona évi forgalmat ér el, — a tulajdonos gyengélkedése miatt **eladó.**
Szükséges tőke 40—50.000 korona. — Komoly vevők a megvétel előtt akár egy hónapig is ellenőrizhetik az üzlet forgalmát.
Bővebbet: Grünwald József Budapest, I., Attila-u. 7., I. em. 3.

PALMA

AVALODI KAUCSUKSAROK

Ein Wink für unsere Frauen!

Wollen Sie mit geringem Koffenaufwand wirklich geldmüde und vornehm gekleidet sein?
Wollen Sie Ihre Colletten nach den tadellosten litzen Wiener Schnitt, die einzeln genau für Ihr persönliches Maß angefertigt werden, zu Hause selbst herstellen, so abonnieren Sie die „WIENER MODE“, die auch als Hausfrauenzeitung eine erste Stelle errungen hat und durch ihre leicht nachzuarbeitenden Vorlagen für Bandarbeiten ein Lieblingsblatt der Frauenwelt geworden ist.

Ein Probeheft erhalten Sie auf Wunsch vom Verlage kostenfrei zugelandt.
Abonnements zum Preise von Mk. 2.80 = K 3.30 das Quartal übernimmt jede Buchhandlung.

Verlag der „Wiener Mode“, Wien VI/2.

MASSEY-HARRIS C^o. R.-T.

Fűkaszaló aratógép és földmívelő eszközök
gyára.
Toronto, Északamerika.

A világ legjobb gyártmányai.
Árjegyzéket kívánatra ingyen küld a
Massey-Harris C^o. R.-T.
Budapest, V., Alkotmány-u. 23. sz.

Alkalmi karácsonyi és újévi ajándékok

úgy mint: írószerek, iskolatáskák, tolltartók, díszdoboz-levélpapírosok, szentképek, emlékkönyvek, képes levelező-albumok, különféle diszkötésű imakönyvek, fénykép álló-keretek, arany-, tölgy- és mahagoni-keretek, olajfestészeti cikkek, karácsonyi és újévi levelező-lapok

Schustek Nándor

könyv- és papirkereskedésében
Fő-utca 99. □ EPERJES □ Fő-utca 99.
□□□ a Kollégium-épülettel szemben. □□□

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GÉPGYÁR MOTOROSZTÁLYA

a monarchia legelőkelőbb gyára!

Egyedárúsító: ABELES EMIL Budapest, V., Váci-út 14.

Jéggár és Hűtőtelepek

városok, tejjgazdaságok, hentesek,
czukrászok, szállodák, kórházak,
serfőzők stb. részére.

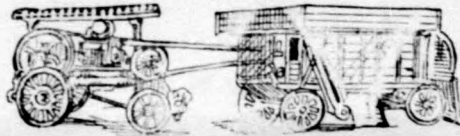
Teljes transmissió-telepek, gőzgépek, gőzkazánok és egyéb gépészeti berendezések. ■ Költségvetés-, árajánlat- és mérnöklátogatással díjmentesen szolgálunk.

Benzin-
Nyersolaj-
Szivógáz-
Diesel-
Locomobil

MOTOR

1-600 lóerőig.

Teljes cséplő-
garnitúrák és
malom-
berendezések.

Alacsony- és magasnyomású
SZIVATTYÚK

gőz-, transmissió-, villany- vagy
motorüzemre, bármely vízellátási
és ipari célra.

Fűrész- és famunkáló-gépek, fűrész-
telepek,
:: asztalos-műhelyek teljes berendezése.

Rózsa-utca 10. sz. ház szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad *Libay Miklós*.

Bor-czég jól bevezetett képviselőt

keres magas jutalék mellett.

Ajánlatok *«Bor 1910»* jellegre Budapest, főposta
restante.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz
Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

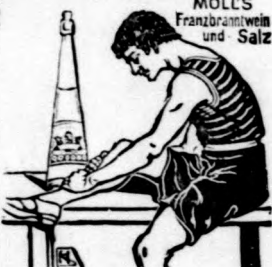
A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a
legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomor-
görcs és gyomorhív, rögzített székrekedés, máj-
bántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb
női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek
óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.
Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A.
védjegyét tünteti fel. A Moll-
féle sósberszesz nevezete-
sen mint fájdalomcsillapító
beuörzölési szer köszvény,
csúsz és a meghűlés egyéb
következményeinek legismert-
tebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-fele gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyer-
mek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és apo-
lasára úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

■ Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva. ■

Főszékhelye:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9.

■ Vidéki megrendelések naponta posta-utánvetéssel teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírá-
sával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított házi szer, mely már sok év
óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynek,
osznál és meghűléseknek.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be-
vásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti
üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.-
és ügyszólván minden gyógyszertárban kapható. —
Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerész az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Eperjesen, a vasútállomáson, 1911. évi
január hó 7-ikén d. e. 11 órakor a követ-
kező kézbesíthetetlen és teljesen jókarban lévő

gazdasági gépek

fognak nyilvános árverésen eladni, úgymint:

10 darab vaseke,
4 » vetőgép,
2 » borona,

a melyek az állomás rakodóján bármikor meg-
tekinthetők.

:: Irodai munkára ::

egy kisasszony

alkalmazást nyerhet

FELDMANN ADOLF üzletében, EPERJESEN.

Megnyilt

Luchs Ede és Társa fióközlete

Eperjes, Fő-utca 40. sz.

Legnagyobb választékban, a legolcsóbban
beszerezhetők:

Konyhafelszerelések

Háztartási cikkek

Evőeszközök

Fegyverek, töltények

Épület- és butorvasalások

Lombfűrészek és hozzávalók

Meteor-kályhák, konyhák

és minden e szakmához tartozó cikkek.

A m. tisztelt vevőközönség pártfogását kéri

teljes :: Luchs Ede és Társa fiókja
tisztelt tttel Fő-utca 40. sz.

Elsőrangú, nagyforgalmú fürdőhelyen

két házfelügyelőnöi állás

betöltendő. Az alkalmaztatás tartama minden év április 1-től október végéig terjed.

Csak oly, teljesen egészséges, megfelelő tapasztalattal bíró hölgyek pályázzanak, kik ily
állás betöltésére képesek, erélyesek és rendszeretők, a magyar, német, tót s lehetőleg lengyel
nyelvet teljesen bírják s óvadékkal is rendelkeznek.

Ugyanott több portás és fürdőszolga is alkalmaztatik.

Végül egész évi idényre kerestetik ügyes, intelligensebb fiú iroda-
szolgai állásra, ki urasági inasnak is alkalmas.

Czím megtudható e lap kiadóhivatalában. — Mielőbbi jelentkezés kívánatos.

CZUBA-COGNAC

CZUBA-DUROZIER ÉS TÁRSA
CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓK.
FRANCIA COGNACGYÁRA
BUDAFOK.

VEZÉRÜGYNÖKSÉG: RUDA ÉS BLOCHMANN, BUDAPEST.

Oh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az etvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NADOR” GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17

Eperjesen kapható: Korn Vilmos, Kovaliczky Pál, Molitorisz István és Williger Pál gyógytárakban.
Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Éljen!
Egger mellpasztillája
csakhamar meggyógyított